

GLASNIK

POSTULATURE BLAŽENOG MIROSLAVA BULEŠIĆA

BR. 1/2014. | GODINA I. CIJENA 10 KN

U nedjelju 29. rujna 2013., dan nakon beatifikacije Miroslava Bulešića, papa Franjo se prije molitve Anđeoskog pozdravljenja osvrnuo na beatifikaciju Miroslava Bulešića i zahvalio Bogu, koji daje ljudima snagu za takvo svjedočanstvo.

“S radošću podsjećam da je jučer u Hrvatskoj blaženim proglašen Miroslav Bulešić, dijecezanski svećenik, koji je

umro mučeničkom smrću 1947. godine. Slavimo Gospodina, koji nedužnima daje snagu za najviše svjedočanstvo”, rekao je Papa okupljenim vjernicima.

Bulešić je jedna velika poruka čitavoj Hrvatskoj, osobito u ovo vrijeme, da uzdignemo pogled prema višim idealima i da se ne bojimo napada koji dolaze, bilo s lijeve bilo s desne strane

GLASNIK POSTULATURE BLAŽENOG MIROSLAVA BULEŠIĆA

Izdavač: Postulatura Bl. Miroslava Bulešića

Urednik: Ilija Jakovljević

Uredništvo: Jure Bogdan, Vjekoslav Milovan, Ilija Jakovljević, David Ivić, Željko Mrak, Gordana Krizman

Adresa uredništva:

Postulatura Sl. B. Miroslava Bulešića
Kalpurnija Pizona 4, 52100 Pula
Tel/fax. /052/ 391 989
e-mail: postulatura.bulesic@ppb.hr

List izlazi prigodno

Grafičko oblikovanje i priprema: David Ivić

Tisak:

Josip Turčinović d.o.o., Pazin

ISSN 1849-5273

Naslovnica: Bl. Miroslav Bulešić

MOLITVA

Bože, Oče naš nebeski, Ti si u svećeniku Miroslavu Bulešiću dao svome narodu revnoga pastira i neustrašivog mučenika.

Po njegovu zagovoru učvrsti u nama vjeru i ustrajnu strpljivost u teškoćama života te daj da se spremno zalažemo za rast i jedinstvo Crkve.

Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

[Molim Te da mi po zagovoru Sl. B. Miroslava udijeliš milost...]

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

Tko na zagovor Sluge Božjega Miroslava bude u molitvi uslišan neka o primljenoj milosti ili ozdravljenju pošalje svoje svjedočanstvo na našu adresu

Mons. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup

IMAMO BLAŽENIKA

Poštovani čitatelji!
Živimo u ozračju veličanstvenog događaja koji se dogodio u našoj sredini, Porečkoj i Pulskoj biskupiji, 28. rujna 2013. godine u Areni, u Puli. Izaslanik Svetog Oca, uзорiti kardinal Angelo Amato, prefekt Kongregacije za kauze svetih, po odobrenju i nalogu Svetog Oca Pape Franje, ubrojio je među blaženike Katoličke crkve i sina ove naše Istre, svećenika i mučenika Miroslava Bulešića.

Za sve nas vjernike proglašenje blaženim Miroslava Bulešića je jedan povijesni događaj koji je razlog naše velike radosti i utjehe. Beatifikacija slugu Božjega Bulešića ima za nas posebno značenje jer nas podsjeća na ispravljanje nepravdi počinjenih od totalitarističkih ideologija i režima, čiji su spomenici koncentracijski logori smrti, neobilježene grobnice nasilno ubijenih u jamama i šumama, lažni sudski postupci protiv istine i slobode savjesti. U osobi se novoga blaženika spaja cjelokupna tragedija koja je pogodila pučanstvo Istre, Hrvatske i Europe tijekom

prošlog stoljeća obilježena trima velikim neljudskim sustavima: fašizmom, nacizmom i komunizmom.

Ovom beatifikacijom odaje se priznanje istini i njegovoj žrtvi pred poviješću ali i sadašnjošću. Uzdizanjem svećenika Katoličke Crkve u Hrvatskoj u razdoblju za vrijeme i nakon II. svjetskog rata na čast Oltara, znači ujedno priznanje svim žrtvama i mučenicima iz fašističkog, nacističkog i komunističkog režima u Istri.

U beatifikaciji don Miroslava univerzalna Crkva će dobiti kao i cijeli svijet novog blaženika i mučenika „Crkve šutnje“. U kršćanskoj Europi, u kojoj su znakovi vjere sve manje vidljivi, a u kojoj napreduju praktični materijalizam i sekularizam, veoma je važno za Crkvu da se pokažu i vrednuju uvijek prisutni plodovi svetosti. Stoga je beatifikacija don Miroslava za nas znak nade i optimizma te potvrda crkvene plodnosti.

U proglašenju blaženim Miroslava Bulešića prepoznajemo pobjedu Kristova Evanđelja nad totalitarnim ideologijama; pobjedu Božjih prava i savjesti nad nasi-

ljem i ugnjetavanjem; pobjedu praštanja i pomirbe nad mržnjom i osvetom. Budući blaženik, kako reče bl. Ivan Pavao II. na beatifikaciji bl. Alojzija Stepinca, „na taj način predstavlja Hrvatsku koja želi oprostiti i pomiriti se, očistivši sjećanje od mržnje i pobjeđujući zlo dobrim“.

Neka Vas prati Božji blagoslov i zagovor blaženog Miroslava Bulešića!

✠Dražen Kutleša,
biskup

APOSTOLSKO PISMO

Mi,
udovoljavajući molbama
brata našega
Dražena Kutleše,
biskupa porečkog i pulskog,
kao i mnoge druge braće u biskupstvu
i mnogih Kristovih vjernika,
posavjetovavši se sa Zborom za proglašenje svetih,
našom apostolskom vlašću
dopuštamo da časní Sluga Božji
Miroslav Bulešić, svećenik i mučenik,
revan pastir, vješt odgojitelj mladih
i neustrašivi svjedok prvobitnosti Evandjelja,
od sada se naziva blaženikom
i da se njegov blagdan slavi
svake godine dana dvadeset i četvrtog, mjeseca kolovoza,
kada se uzdigao na nebo.
U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.
Amen.

Dano u Rimu, pri Svetom Petru,
dana dvadeset i prvog, mjeseca rujna,
godine Gospodnje dvije tisuće i trinaeste,
prve našega pontifikata.

Franjo

DEKRET O BEATIFIKACIJI

Beatifikacija ili proglašenje
mučenikom Sluge Božjega
MIROSLAVA BULEŠIĆA
biskupijskog svećenika
BISKUPIJE POREČKE I
PULSKE († 1947.)

„Moja je osveta oprost.“

Ova izvrsna misao, koja je sadržana u duhovnoj oporuci sluge Božjega Miroslava Bulešića, pokazuje kako je njegov unutarnji život bio potpuno usmjeren oponašanju Krista i prihvaćanju tajne križa sve do prolijevanja krvi i oprosta onima koji su ga na njega pribili.

Sluga Božji rođen je 13. svibnja 1920. u Čabrunićima, u Istri, u Porečkoj i Pulskoj biskupiji, danas u sastavu Hrvatske. U obitelji skromnih mogućnosti, usvojio je velike ljudske i kršćanske vrijednosti i počeo osjećati svećenički poziv, stoga je na pragu mladosti ušao u Međubiskupijsko sjemenište u Koprnu. Po završetku višeg studija upućen je u Goricu, a potom u Rim kako bi pohađao tečajeve filozofije i teologije pri Papinskom sveučilištu Gregoriana. Tu je ponajprije bio član Francuskog, a potom Lombardskog sjemeništa. Zaređen je za svećenika 11. travnja 1943. u rodnoj župi Svetvinčenat, a potom upućen na pastoralnu službu u župu Baderna.

U međuvremenu je ono granično područje, stoljećima osporavano, bilo snažno zahvaćeno tragičnim zbivanjima Drugog svjetskog rata (1939. – 1945.), s velikim posljedicama nasilja i prolijevanja krvi. Revna je bila djelatnost Sluge Božjeg u pružanju duhovne utjehe i materijalne pomoći stanovništvu koje se nalazilo pred teškim iskušenjima. Uvijek spreman na žrtvu, nerijetko je stavljao svoj život na kocku pred njemačkim zapovjedništvom, kao i pred drugim vojnim zapovjedništvima toga područja, kako bi spriječio strijeljanje, uhićenje ili otpremanje u koncentracijske logore nekih od njegovih vjernika. Godine 1945.

premješten je u župu Kanfanar gdje se njegova pastoralna revnost još više razvila, posebno u odgoju djece i mladih, kao i u pomaganju siromašnima. Godine 1946. imenovan je zamjenikom ravnatelja i profesorom u Sjemeništu u Pazinu. Njegove višestruke aktivnosti i plodovi rada bili su očigledni znakovi njegove izvanredne svestranosti i sposobnosti u odgojnom radu.

U ono je vrijeme politička i kulturna klima postala sve težom i ugnjetavačkom uslijed diktatorskih obilježja jugoslovenskog režima od samog početka, s jakim protukršćanskim naznakama po diktatu komunističke ideologije, koja je već određivala sudbinu mnogih europskih naroda. Bilo je to doba progona Crkve u Jugoslaviji pa su mnogi svećenici ubijeni i zatvarani, a o njima su javna glasila malo govorila.

Komunistička politička vlast, između ostaloga, poduzimala je sve što je bilo u njezinoj moći u sprječavanju pastoralne djelatnosti svećenika, pa tako i pri djeljenju krizme u istarskim župama. Prigodom podjele krizme u župi Lanišće 24. kolovoza 1947., Sluga Božji pratio je izaslanika tršćansko-koparskog biskupa, monsinjora Jakoba Ukmara, kada su neki dužnosnici režima počeli prijetiti i čak napadati roditelje krizmanika, kao i sve nazočne župljane. Napetost je sve više rasla, ali je obred ipak priveden kraju. Nešto kasnije, skupina komunista upala je u župnu kuću i napala nazočne svećenike, a posebno su se okomili na predvoditelja obreda i na vlč. Miroslava: prvi je ranjen po raznim dijelovima tijela, dok je drugi premlaćen, više puta gurnut u zid i konačno ubijen nožem. Jedini povod za to nasilje koje je dovelo do njegove smrti bila je činjenica da je Sluga Božji bio kršćanin i svećenik. Drugih objašnjenja nema, ni političkih ni etničkih, koji bi mogli biti povodom proganjanju kojem je bio žrtva. Dapače, mučenički čin njegove smrti još više dolazi do izražaja kada se uzme u obzir to da je on čak bio sklon pripajanju Istre Jugoslaviji, stoga njegovi progonitelji nisu imali nikakav drugi povod za opravdanje svog zlodjela.

Iz duhovnog dnevnika vlč. Miroslava jasno proizlazi kako je bio svjestan opasnosti koja je prijetila njemu i ostalim svećenicima i vjernicima, ali on je bio spreman prihvatiti sve kako bi ostao vjeran Kristu i svom životnom opredjeljenju. Duboka duhovnost, apostolski žar

i ljubav prema pastoralu (*pastoralni caritas*) koji su ga odlikovali, pripremili su Slugu Božjega na posljednje svjedočenje. Njegove posljednje riječi, koje je potom sarkastično ponovio njegov ubojica, bile su: „*Isuse, primi dušu moju.*“ Bez obzira na zahtjev majke i rodbine da se vlč. Miroslava Bulešića pokopa na groblje njegova rodnog mjesta, komunistička ga je vlast odlučila pokopati na groblje u Lanišću. Ubrzo je za mnoge njegov grob postao mjesto diskretne i tihe molitve. Godine 1958. u strogoj tajnosti njegovi su posmrtni ostaci prenijeti na groblje u Svetvinčentu.

Devet godina nakon ubojstva vlč. Miroslava, dok su još uvijek bili na snazi teški progoni Crkve u Jugoslaviji, biskup monsinjor Dragutin Nežić, tadašnji apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije, kao i hrvatskog dijela Tršćanske i Koparske biskupije, odlučio je službeno pokrenuti kanonizaciju Sluge Božjega. Redovni informativni proces otvoren je 24. travnja 1956. godine. No, uzimajući u obzir ona vremena, ubrzo je obustavljen. Nakon pada jugoslovenskog komunističkog režima, tijek je postupka obnovljen te je od 2000. do 2003. izvršeno Biskupsko istraživanje, čija je pravna valjanost priznata odlukom od 14. prosinca 2007. godine. Sjednica povijesnih savjetnika održana je 26. listopada 2010., dok je 30. ožujka 2012. održan poseban Kongres teoloških savjetnika koji je iznio pozitivno mišljenje. Oci kardinali i biskupi, na redovnoj sjednici od 20. studenog 2012., kojom sam predsjedavao ja, kardinal Angelo Amato, utvrdili su da je Sluga Božji ubijen zbog njegove vjernosti Kristu i Crkvi.

Nakon što je Svetom Ocu Benediktu XVI. iznijeto iscrpno izvješće kardinala prefekta o svim ovim fazama, Sveti Otac, potvrđujući glasovanje Kongregacije za kauze svetaca, današnjim je danom izjavio: *Utvrđuje se mučeništvo u slučaju sluge Božjega Miroslava Bulešića, dijecezanskog svećenika u predmetu i učinku u kojem se raspravlja.*

Na kraju je Sveti Otac naredio da se ova odluka obznani i upiše u spise Kongregacije za kauze svetaca.

Izdano u Rimu 20. prosinca 2012.
kardinal Angelo Amato, SDB
prefekt

†Marcello Bartolucci,
naslovni nadbiskup Bevagne

PREDSTAVLJANJE SLUGE BOŽJEG MIROSLAVA BULEŠIĆA NA BEATIFIKACIJI

Uzoriti gospodine kardinale, kao porečki i pulski biskup molim Vas da po odobrenju i nalogu Svetoga Oca Franje, čiji ste izaslanik, među blaženike ubrojite slugu Božjega vlč. Miroslava Bulešića.

Sluga Božji Miroslav Bulešić rođen je 13. svibnja 1920. u Čabrunićima, župa Svetvinčenat. Osjetivši svećeničko zvanje na pragu mladosti ušao je u Međubiskupijsko sjemenište u Koprnu. Po završetku upućen je u Goricu, a potom u Rim kako bi pohađao tečajeve filozofije i teologije pri Papinskom sveučilištu Gregoriana. Tu je ponajprije bio član Francuskog, a potom Lombardskog zavoda. Zaređen je za svećenika 11. travnja 1943. u rodnoj župi Svetvinčenat, a potom upućen na pastoralnu službu u župu Baderna. Godine 1945. premješten je u župu Kanfanar, a 1946. imenovan je zamjenikom ravnatelja i profesorom u Sjemeništu u Pazinu.

Prigodom podjele krizme u župi Lanišće 24. kolovoza 1947., Sluga Božji pratio je izaslanika tršćansko-koparskog biskupa, monsinjora Jakoba Ukmara, kada je nakon krizme skupina pristaša komunističkog režima upala u župnu kuću i napala nazočne svećenike, a posebno su se okomili na predvoditelja obreda i na vlč. Miroslava: prvi je ranjen po raznim dijelovima tijela, dok je drugi premlaćen i konačno ubijen nožem.

Jedini povod za to nasilje koje je dovelo do njegove smrti bila je činjenica da je Sluga Božji bio kršćanin i svećenik. Drugih objašnjenja nema, ni političkih ni etničkih, stoga njegovi progonitelji nisu imali nikakav drugi povod za opravdanje svoga zlodjela.

Sveto je umro praštajući iz sveg srca svim svojim neprijateljima i progoniteljima. Svoj je mučenički život prikazao kao dragovoljnu žrtvu za Crkvu Božju.

Uzoriti gospodine kardinale! Na veselje svete Crkve Božje, udostojite se, po nalogu Svetog Oca, proglasiti blaženim našega slugu Božjega vlč. Miroslava Bulešića.

Mons. Ž. Puljić, kard. J. Bozanić, kard. A. Amato, vlč. R. Lekaj, mons. I. Devčić

BLAŽENI MIROSLAV BULEŠIĆ (1920. - 1947.) SVEĆENIK I MUČENIK

Homilija kardinala A. Amata

ta laika iz raznih redovničkih zajednica i 30 časnih sestara. Jedno ime poznato čitavome svijetu jest ono blaženog Alojzija Viktora Stepinca, kardinala Svete Rimske Crkve. Hrabri branitelj vjerske slobode u vašoj domovini, bio je uhićen, zatvoren i prisiljen na kućni pritvor u Krašiću, njegovome rodnom mjestu, gdje je 1960. godine kao mučenik preminuo od bolesti zadobivene u pritvoru.

Naša majka Crkva ne zaboravlja hrabrost i snagu ovih svojih sinova i sjeća ih se s poštovanjem i zahvalnošću. Prije nekoliko godina u Trstu, 4. listopada 2008., papa Benedikt XVI. počastio je svečanom beatifikacijom mučenika Francesca Bonifacia. I on je kao mladi svećenik bio mučen, kamenovan, zaklan i bačen u jamu. I u Sloveniji je 12. lipnja 2010. godine proglašen blaženim dvadesetogodišnji mladić Alojz Grozde, također mučenički ubijen iz mržnje prema vjeri.

2. Svi zločini iz mržnje prema vjeri su odvratni, ali okolnosti ubojstva vašeg don Miroslava Bulešića su posebno odurne. Dobro je sjetiti se ovog događaja, ne iz želje za osvetom, nego radi pouke da se Kajinov čin nikada više ne ponovi. Mučeništvo našeg Blaženika dogodilo se 24. kolovoza 1947. u Lanišću, u sjevernoj Istri. Te je nedjelje bila predviđena krizma u župi, ali su kružile glasine da će biti spriječena. Stoga je odlučeno da se misa slavi ranije, u osam umjesto u devet sati. Unatoč strahu i nekim izgredima izvan crkve, krizma je uredno podijeljena i djeca su se sa svojom rodbinom vratila kući.

Nedugo zatim je u župnu kuću, nasrнула razularena skupina pristaša komunističkog režima koja je, u prisutnosti milicionara, psujući počela rušiti i razbijati staklo, posuđe, crkveno ruho, i uništavati sve pred sobom. U tom paklenom kaosu nasilnici su iskaljivali bijes na don Mira, divljački ga batinajući i svom silinom udarajući njime o zid. Mladi svećenik okrvavljen i unakažen zazvao je više puta: "Isuse, primi dušu moju." Na kraju su ga pritisnuli na pod, jedan od zlostavljača iz džepa je izvadio nož te njime don Bulešića više puta ubo u vrat. Krv je briznula iz rana i poprskala zid sobe slijevajući se po podu. Ubojica je izašao krvavih ruku i oprao ih na pojilu za stoku. Na sudskome procesu je bio oslobođen.

3. Ovaj okrutan prizor slični mučeništvu Sluge Božjega što ga je prorekao Izaija: "Leđa podmetnuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu čupahu, i lika svojeg ne zaklonih od uvreda ni od pljuvanja" (Iz 50,6). „Zlostavljahu ga, a on puštaše, i nije otvorio usta svojih. K'o janje na klanje odvedoše ga; k'o ovca, nijema pred onima što je strižu, nije otvorio usta svojih. Silom ga se i sudom riješiše; tko se brine za njegovu sudbinu? Da, iz zemlje živih ukloniše njega, za grijehe naroda njegova na smrt ga izbiše." (Iz 53,7-8) Ako ga ljudi ponizuju, Gospodin ga uzvisuje: "Gle, uspjeh će sluga moj, podignut će se uzvisiti i proslaviti! Kao što se mnogi užasnuše vidjevši ga – tako mu je lice bilo neljudski iznakaženo (...) – tako će on mnoge zadiviti narode." (Iz 52,14).

Kao Isus pred svojim mučiteljima, tako je i don Miroslav uspio šaptati samo riječi oprosta: "Oče, oprostí im jer ne znaju što čine." (Lk 23,34)

Ljudska zloča se iskalila nad nemoćnim svećenikom. Vuk je rastrgao janje. Mržnja je ugasila jedan ljudski život, uvijek dragocjen, ali ovaj put dvostruko neprocjenjiv, jer je to bio život dobrog čovjeka.

Svećenici i vjernici, oplakujući hrabrog službenika Gospodnjega, prepoznali su već od početka u don Bulešiću mučenika vjere. Za mons. Josipa Pavlišića, nadbiskupa riječko-senjskoga, don Miroslav je bio autentični svetac, pravi mučenik kršćanstva. Mons. Božo Milanović, nekoliko mjeseci poslije mučeništva ustvrdio je da je smrt don Miroslava bila teški gubitak za biskupiju. Tom prigodom ondašnji apostolski nuncij u Beogradu, mons. Joseph Patrick Hurley izjavio je: „S mučeništvom don Miroslava Crkva nije izgubila, nego dobila.“

4. Dragi vjernici! Sad se možemo upitati: Tko je bio svećenik i mučenik Miroslav Bulešić? Je li bio pripravan za mučeništvo?

Iz brojnih svjedočanstava osoba dostojnih povjerenja slijedi da je don Miro bio svjestan svoje misije prema vjernicima. Osim služenja sv. Mise i propovijedanja, revno se posvetio vjeronauku za djecu, odgoju mladeži i formaciji odraslih, poboljšanju liturgijskog pjevanja, slušanju ispovijedi, moljenju Krunice, promicanju

Kard. A. Amato

Dragi vjernici,

1. Odmah možemo reći da je današnja beatifikacija don Miroslava Bulešića, svećenika i mučenika, svetkovina mira nad ratom, bratstva nad podjelama, oprosta nad mržnjom, božanske ljubavi nad ljudskom zlobom. To je pozitivna poruka, evanđeoska, duboko božanska, koja pokreće naša srca da čine samo dobro. Don Miroslav je doslovno živio Isusovu riječ: „Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge, kao što sam ja vas ljubio“ (Iv 15, 12). Don Miroslav je sve smatrao „prijateljima“, a nikoga „neprijateljem“. Njegovo je svjedočanstvo ljubavi: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje“ (Iv 15, 13).

Današnja beatifikacija, koja daje novi sjaj divnom svjedočanstvu vaše vjere u Isusa Krista, znak je Božje milosti za sveopću Crkvu, a posebno za vašu Porečku i Pulsku biskupiju.

Blaženi Bulešić je istinski junak Crkve u Hrvatskoj, koja je četrdesetih godina prošlog stoljeća pretrpjela žestoki progon. Povjesničari navode da su u vašim biskupijama barbarski ubijena čak 434 svećenika (biskupijska i redovnička), a još dvadeset i četvorica su umrli od mučenja i patnji podnesenih u neljudskim uvjetima zatvora. Bio je to pravi pokolj. Pobijeno je 17% ondašnjeg hrvatskog klera. Osim toga: ubijena su 73 sjemeništarca, 22 bra-

pobožnosti Presvetome Srcu Isusovu i Marijину. U svemu tome je nailazio na odobravanje vjernika. Ali je nailazio i na suprotstavljanje onih koji su se osjećali pogođenima što ne idu pravim putem i o kojima Sv. Pismo veli: „Oni ne mare za Hram Božji njihovih otaca, nego radije časte ašere i idole.” (2 Ljet 24, 18)

Poznato je da je svršetkom Drugog svjetskog rata 1945. godine, u vašoj zemlji nastupilo sustavno i nemilosrdno progonstvo Crkve i svećenika. Revolucionari, bojeći se kršćanskog odgoja djece i mladih, činili su sve da ih odvrata od vjere i nedjeljne mise te podvrgnu tzv. socijalističkom preodgoju, koji je umjesto ljubavi propovijedao klasnu mržnju.

Svećenici i vjernici su bili izrugivani. Evanđelje ismijavano. Evo jednog slučaja što ga je ispriповjedio don Miro kad je bio vjeroučitelj u gimnaziji u Kanfanaru: “Do Božića sva djeca, izuzevši jednoga, redovito i slobodno pohađaju taj predmet. Iza Božića preokret. Oko deseterica neće više da pohađaju vjeronauk, i tu [je] sve dobro; ali ono što je (još) gore jest to da su ta djeca počela govoriti: “Svećenik je fašist i oni koji ostaju na vjeronauku - i oni su fašisti; a mi smo mali komunisti i proti Bogu”.

Don Miro je hrabro davao do znanja građanskim vlastima brojne slučajeve netolerancije spram vjere. Rugali su se djeci koja su išla na vjeronauk, govoreći o njima da su ljudi što vjeruju u Boga. Širili su izmišljotine protiv našeg Blaženika. Da ga odvrata od njegovog apostolskog djelovanja, savjetovali su mu da pođe u Italiju i živi u miru. A don Miro je odgovarao da je postao svećenik za narod i da je potrebno ostati među svojim pukom. Kad su mu prijetili govorio je: “Ako me ubiju, ubit će me za vjeru i Boga.”

Ovo je portret don Mira, što je jako lijepo ocrtao Papa Franjo u svom Apostolskom pismu kad naziva našega Blaženika: “svećenik i mučenik, marljivi pastir, revni odgojitelj mladih i neustrašivi svjedok Evanđelja.”

5. Na pitanje, je li don Miroslav bio pripravan na mučeništvo, odgovaramo da se svetost ne improvizira. Mučeništvo nije slučajni plod naše naravi. Božja Providnost po otajstvenim putovima milosti tijekom vremena priprema svjedoke Evanđelja za najuzvišeniju žrtvu. Riječi što ih apostol Pavao upućuje učeniku Timoteju vrijede i za don Bulešića: “A ti si pošao za mom u poučavanju, u ponašanju, u naumu, u vjeri, u strpljivosti, u ljubavi, u postojanosti; u progonstvima, u patnjama (...). A i svi koji hoće živjeti pobožno

u Kristu Isusu, bit će progonjeni.” (2 Tim 3,10-12).

Svjestan da se u tom burnom vremenu nalazi u životnoj opasnosti, don Miro je često ponavljao: “Gospodine, moj život Ti sasvim darujem za svoje stado. Uz Tvoju milost i ako me Ti učiniš dostojnim, ne bojim se mučeništva, već ga žudim.” Kao svećenik bio je pozvan biti Dobar Pastir i Dobar Samaritanac, koji s lijekom ljubavi tješi, liječi, podiže i povija rane što krvare. Često je ponavljao: „mržnja uzrokuje krvarenje, a ljubav zacjeljuje rane.”

U svojoj duhovnoj oporuci od 23. travnja 1945. godine, prostodušno govori kako je uvijek činio samo dobro za svoj narod: “Siromaha nisam pustio praznoga doma. One koji su bili u zatvoru sam zagovarao i izvukao uz pomoć Presvijetlog Biskupa iz zatvora. Tako da mogu kazati da sam preko stotinu ljudi spasio. Podučavao sam djecu u kršćanskom nauku jer je bila moja namjera da vam budu djeca, ljubljani, i mili vjernici, a odgojena u duhu vjere, u duhu poštenja i dobrote. (...) U savjesti mogu vam kazati da sam svima učinio dobro a nikomu zlo.” I zaključio je ovo potresno svjedočanstvo govoreći: “Moja osveta je oprost.”

6. Ljubav prema siromasima bila je osobina našeg Blaženika: “K meni može doći svatko, bez ikakva obzira, za sve o čemu znate da vam mogu pomoći.- Siromah nek se ne boji prekoračiti moj prag. Dok imam ja nešto, imat će i on. Siromah je sam uvijek volio, volim ih i volit ću ih, i pomoći u mjeri mojih mogućnosti.”

Njegova druga primjerna osobina bila je odanost Papi. Protukatolička propaganda udarala je i na Svetoga Oca. Don Miro, koji je u Rimu više puta s ganućem susreo Papu Pija XII., na svetkovinu apostolskih prvaka Petra i Pavla 1945. godine, održao je propovijed u kojoj je ispovijedio svoju privrženost Svetoj Stolici i Prvosvećeniku. Govorio je, kao što je Crkva majka svih naroda, tako i Papa, nasljednik svetog Petra, otac je svih krštenih iz svih jezika i narodnosti. “Papa je jednak za sve, više se brine za one narode koji su više udaljeni od Crkve, da se i oni njoj pridruže.”

7. Što nam svima poručuje naš Blaženik? Sve nas podsjeća da ostanemo vjerni Isusu, njegovom Evanđelju života i istine. Samo onaj tko ostaje u Njemu, živi u spokoju poštenog i dobrog života posvjedočenog u obitelji, društvu i svijetu.

Don Miro nas poziva da budemo jaki, odvažni i ustrajni u vjeri, tom vrijednom daru koji rasvjetljuje našu pamet da vidi istinito i upravlja naše srce da čini dobro.

Mons. J. Bogdan, postulator

Korijen ljudskog bratstva jest vjera koja – kako kaže papa Franjo – “nas poučava da je u svakome čovjeku blagoslov za mene, da nam svjetlo Božjeg lica svijetli preko našeg brata. Zahvaljujući vjeri spoznajemo dostojanstvo svake pojedine osobe.” (Lumen fidei, br. 54). Kad se vjera zasjenjuje, upada se u opasnost gubljenja zdravih temelja ljudskog suživota. “Vjera rasvjetljuje društveni život; posjeduje stvaralačko svjetlo za svaki trenutak povijesti, jer sve događaje smješta u odnos s izvorom i odredištem svega u Ocu koji nas ljubi.” (Lumen fidei br. 55).

Don Miroslav je bio čovjek vjere, koji je poučavao malene i velike da žive od vjere. Danas nas poziva da našu vjeru sačuvamo kao najveću dragocjenost i da se ne izgubimo u svijetu prolaznih ideologija.

Subraći svećenicima naš Blaženik poručuje da je ljubav duša našeg služenja. On vas poziva, dragi svećenici, da poput njege budete svjedoci beskrajne ljubavi Srca Isusova, prihvaćajući svakoga s ljubavlju, poštovanjem i milosrđem.

Današnja beatifikacija našeg svećenika i mučenika je događaj mira, bratstva, prijateljstva i ljubavi, kako nam Isus danas u evanđelju govori: “Ovo vam zapovijedam: da ljubite jedni druge.” (Iv 15,17)

Blaženi Miroslave Bulešiću, moli za nas.

Amen.

ZAHVALA BISKUPA KUTLEŠE IZASLANIKU SVETOG OCA KARD. ANGELU AMATU

U ovome milosnom trenutku za cijelu Crkvu u Hrvatskom narodu, a na poseban način za ovu biskupiju, hvalimo i slavimo neizmjernu dobrotu Trojedinoga Boga i zahvaljujemo Njegovoj Očinskoj providnosti za dar prvog beatificiranog svećenika Hrvata žrtve komunističkog režima.

Sinovskom odanošću zahvaljujem Svetom Ocu Franji, kao i umirovljenom Papi Benediktu XVI. što je vlč. Miroslava Bulešića uzdigao na čast oltara i našem narodu podario još jednog novog blaženika. Uzoriti gospodine kardinala zahvalni smo i Vama, kao izaslaniku Svetoga Oca, što ste nam uzveličali ovo naše veliko slavlje i što ste nas ohrabрили ovim novim darom za našu mjesnu Crkvu.

Eminenza Reverendissima desidero esprimere i sentimenti di gioia e di gratitudine che inondano i cuori dei fedeli della diocesi di Parenzo e Pola, e mio personale, per l'evento che abbiamo celebrato, la beatificazione del Rev.do Miroslav Bulešić. Siamo perciò vivamente e filialmente riconoscenti al Santo Padre, perché è stato il tramite primo di questa grazia per noi. Ringrazio, anche a Lei, Eminenza Reverendissima, signor Cardinale Prefetto, per esser venuto di persona a proclamare Beato il Rev.do Miroslav.

Bratski pozdrav i zahvalnost kardinalu, nadbiskupima i biskupima kako onima iz Hrvatske tako i onima iz Slovenije, Italije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije i Kuvajta.

Draga braćo svećenici hvala vam što ste se odazvali u tako velikom broju i što ste u don Miroslavu prepoznali svoj uzor. Hvala i vama dragi vjernici što ste ispunili ovu Arenu, simbol mučeništva prve Crkve.

Svakako našu zahvalu upućujem biskupima u miru mons. Antonu Bogetiću koji je odlučio ponovno nastaviti proces beatifikacije, te na poseban način mons. Ivanu Milovanu, koji je sa svojim suradnicima obavio sve ono što je bilo potrebno kako bi moglo doći do ove beatifikacije.

Također, zahvaljujem svima koji su neumorno radili tijekom biskupijskoga i rimskoga dijela postupka, posebno postulatoru mons. Juri Bogdanu, vicepostulatoru mons. Vjekoslavu Milovanu i piscu pozicije mons. Fabijanu Veraji, kao i svima koji su dali svoj doprinos u organizaciji beatifikacije i njezinome slavlju: biskupijskom zboru sastavljenom iz raznih župa, organizacijskom odboru, redarima, policiji, gradskim službama, od srca hvala za sav rad, trud, požrtvovnost i velikodušnost.

U ime cijele biskupije pozdravljam predstavnike civilne vlasti. Na poseban način želim se zahvaliti županijskoj, gradskim i općinskim vlastima u Istarskoj županiji, a napose županu Valteru Flegi i gradonačelniku Pule Borisu Miletiću, bez čije bi svesrdne pomoći bilo vrlo teško organizirati ovaj događaj.

U ovom svečanom trenutku naša Crkva u Hrvata ne prisjeća se samo laniškog događaja, krvave krizme, nego s očima vjere gleda u onu snagu duha koja je u punini zablislala, kako u herojskom svećeničkom sluzenju vlč. Miroslava Bulešića, tako i u činu njegova predanja do kraja, te da se tim primjerom nadahne i ohrabri za življenje i svjedočenje vjere. Njegova veličana je sadržana u riječima koje je uputio svojim progoniteljima: „A moja osveta je oprost!“

Molimo da nam Bog po zagovoru Miroslava Bulešića udjeli novih revnih pastira, a u svima nama osnaži ljubav prema Bogu i Kristovoj Crkvi. Sve vas, braćo i sestre, povjeravam zaštiti Presvete Djevice Marije, Majke Crkve i Kraljice mučenika.

MIROSLAV BULEŠIĆ JE HEROJ I CRKVE I HRVATSKOG NARODA

Kardinal Angelo Amato, prefekt Kongregacije za proglašenje svetih, koji 28. rujna u pulskoj Areni proglašava blaženim istarskog svećenika mučenika Miroslava Bulešića (1920.-1947.), u petak poslije podne pohodio je njegovu rodnu župu Svetvinčenat te kasnije i pulsku Arenu u kojoj se susreo s novinarima. U razgovoru s njima Bulešića je nazvao ne samo herojem Crkve, već i herojem naroda.

“Vrlo je važna i odlučujuća za osobnost Miroslava Bulešića snaga njegove duše i vjernost Isusovu evanđelju, odanost Evanđelju i autoritetima koje je poštovao. Kroz njegov život možemo iščitati da je bio ponosan što je svećenik i što pripada svojem hrvatskom narodu”, komentirao je kardinal Amato na pitanje što ga se najviše dojmilo kod novoga hrvatskog blaženika.

Ukazujući na poruku oprosta, koja je ujedno i geslo beatifikacije – “Moja osveta je oprost”, kardinal Amato dodao je da “slavetiji beatifikaciju Miroslava Bulešića, Crkva želi svjedočiti da ne želimo nikakvu osvetu, već želimo promicati civilizaciju ljubavi i milosrđa.” Protumačio je da je to i više od religiozne poruke, ona je humanistička i zapravo poruka opće ljudske vrijednosti, jer svi volimo mir: “Bulešić nosi poruku mira i bratstva kojom nam želi reći: Ja jesam ubijen, ali nemojte se više ubijati. U tom smislu Bulešić je narodni heroj, a ne samo heroj Crkve, jer je doista pokazao kako živjeti dobrotu. Njegova poruka je: različiti smo, ali volimo se i opraštajmo.”

Kako se ovaj povijesni događaj slavi u Godini vjere, kardinal Amato osvrnuo se i na tu dimenziju: “Živimo u doba kada svoju vjeru treba svjedočiti i živjeti, a društvo u kojem živimo svojim nas događanjima vrlo često izaziva da budemo svjedoci. Zato budimo jaki, svjedočimo ljubav i vjernost deset Božjih zapovijedi i Isusovoj zapovijedi ljubavi, čak i prema onima koji nas progone.”

Na novinarsko pitanje možemo li Miroslava Bulešića, kao uostalom i kardinala Alojzija Stepinca – obojicu mučenike iz komunističkoga vremena – gledati kao svojevrsan “plod” totalitarnih režima, prefekt Kongregacije za kauze svetih rekao je: “Progonstvo nije samo produkt komunizma, nego ljudske zloće. Jer zlo postoji, a ono personificiraju ideologije, različite tendencije i ljudi. Protiv zla se moramo boriti! Mučenik je uvijek svjedok ljubavi i dobra, i prema Svetom pismu, zlo nikada ne pobjeđuje, već dobro pobjeđuje. Mučenici su svoju vjeru zasvjedočili opraštanjem i krotkošću. Oni nikada u ruke ne uzimaju oružje, već su uvijek žrtve onih koji ih proganjaju. Ljubav je ta koja pobjeđuje i dobrota uvijek ima zadnju riječ.”

Kard. A. Amato u molitvi na grobu bl. Bulešića

BEATIFIKACIJA MIROSLAVA BULEŠIĆA

Dr. Josip Grbac, animator na proslavi beatifikacije

Animacija: Josip Grbac

1. Početak:

Poštovani sestre i braćo, dobrodošli u Istru, dobrodošli u Pulu, dobrodošli u arenu.

Ovaj impozantni amfiteatar, gotovo dvijetisućljetni svjedok ljudske težnje za zabavom i kulturom, bio je mnogo puta i svjedok mučeništva „in odium fidei“. Mnogi ljudi na ovim tribinama svjedočili su tijekom povijesti radosti i patnji, znoju i krvi tolikih njihovih suvremenika. Uspomene na neke od njih čuvaju brojne prostorima ove arene tekla jedna neprekidna crvena nit zabave, ali i gorke patnje i mučeništva. Trebalo je proći mnogo godina da krv onih koji su ovdje mučeni radi svoje vjere urodi ovim činom kojega smo mi danas svjedoci. Arena danas mijenja svoj oblik i duh. Od simbola smrti i mučeništva postaje simbol ljubavi i oprost. Trebalo je dugo čekati da ovim zidinama prohujaju riječi „Moja osveta je oprost“.

Ove riječi, koje predstavljaju program života i djelovanja sluge Božjega Miroslava Bulešića, Mogu ovim zidinama i svima nama udahnuti život umjesto smrti, ljubav umjesto mržnje, oprost umjesto osvete. Bulešićev program od danas mora postati i naš program.

Zato je iznimno važno što nas ovdje ima puno, ljudi svih profila i iz mnogih udaljenih krajeva Lijepa naše i susjednih zemalja. Želimo da svima nama, a i onima koje budemo susretali, Miroslav Bulešić postane životna inspiracija i putokaz.

Pogotovo je važno što danas ovdje ima puno svećenika (700). Ovo je njihov dan. Miroslav Bulešić može postati njihov zaštitnik i uzor.

Beatifikacija je čin vjere, molitve, zahvale i radosti. Stoga Vas sve pozivam da dostojanstveno i u sabranosti pratimo ovo slavlje. Sv. Misu možete pratiti u Vašim Liturgijskim vodičima koje ste dobili na ulazu u prostore u i oko arene. Ako ih nemate javite se našim volonterima.

Molimo Vas da imate obzira na starije i nemoćne osobe. Pokušajte, ako bude potrebno, osloboditi predviđene koridore.

U slučaju da nekome pozli javite to našim volonterima ili se samo obratite na hitnu službu koja dežura u areni i izvan nje.

Za osvježenje možete dobiti vode od naših volontera.

Poštovani, dopustite da Vam u par riječi objasnim simbole koje vidite u areni. Kao što vidite, općenito prevladava motiv ljiljana koji je uzet sa mladomisničke štole Miroslava Bulešića. Ovaj se motiv nalazi i a štolama koje su svećenici dobili na poklon. Redizajnirani motiv ljiljana, kao simbola čistoće i nevinosti povezan sa simbolom križa, izražava Mirov životni put. Križ na vrhu cvijeta, kao plod, simbol je ljubavi koja preko sebedarja ostavlja trajne plodove među ljudima. Mučeništvo i čistoća prikazani

Josip Bulešić, brat od bl. M. Bulešića

su kroz crvenu i bijelu boju. Te dvije boje prizivaju također i pashalno otajstvo; muku, smrt i uskrsnuće Isusa Krista.

Ta se vizuala spojila sa scenografskim blokovima koji zaokružuju samu binu i drže okvir. 12 razina na kojima se dižu paneli koji asociraju na ideju Jakovljevih ljestvi i nebeskog Jeruzalema. Uspinjaje i silaženje simbolički uprisutnjuje nebesku Crkvu. Povezivanje neba i zemlje aludira na prisutnost i zagovor naših nebesnik zagovornika, svetaca i mučenika. Na blokovima koji zaokružuju prezbiterij nalaze se florealni motivi koji u tradiciji

Mons. I. Milovan, nosi relikvijar bl. Miroslava

Čitači molitve vjernika

srednjovjekovne Crkve simboliziraju plodove svetosti u nebeskom Raju. U životu blaženog Miroslava Bulešića bilo je mnoštvo plodova svetosti koji su ostali otisnuti ili bolje rečeno urezani, kao i u scenografiji, u život Crkve u Istri.

Lik ovog iznimnog Božjeg prijatelja, i ništa više, neka nas vodi kroz ovo slavlje.

Pod ravnanjem vlč. Rudija Korace i uz pratnju na orguljama maestra Branka Okmaace pjevanje predvode združeni crkveni zborovi župa iz Pule, Umaga, Svetvinčenta, Trviža i Žminja.

2. Beatifikacija 1

Slijedi svečani čin beatifikacije. Porečko-pulski biskup mons. Dražen Kutleša, zajedno s postulatorom mons. Jurom Bogdanom, uputiti će Papinom izaslaniku molbu za proglašenje blaženim MB i ukratko nam predstaviti lik budućeg blaženika.

3. Beatifikacija 2

Sada Vas molim da ustanete, jer ćemo sa zahvalnošću iz ustiju papina izaslanika čuti riječi apostolskog pisma Sv. Oca pape Franje kojima Miroslava Bulešića proglašava blaženim. Prijevod će nam pročitati vicepostulator mons. Vjekoslav Milovan.

Nakon čitanja apostolskog pisma radosno i iz srca zahvalno ćemo zapjevati sa zborom „Budi hvaljeno“.

Za to vrijeme:

Otkriti ćemo sliku novoga blaženika, podignuti mučeničku zastavu, a brat novog blaženika, gospodin Josip Bulešić, te mons. Ivan Milovan, koji je, kao istarski biskup, proces za beatifikaciju doveo do kraja, donijeti će na ovu binu relikvije Miroslava Bulešića, njegovu krv.

4. Prije čitanja

Život Miroslava Bulešića bio je istinska „imitatio Dei“, pokušao je Božje djelova-

nje doslovno primineiti u životu i odnosima s drugima. Današnja čitanja svjedoče o patnji i smrti pravednika. Život vjere gotovo je neminovno povezan s nekim oblikom mučeništva. No, na kraju ostaje uvijek Božji sud, pravednik nikada ne poseže za osvetom. To je Bulešić: „Moja osveta je oprost“. Istinsko mučeništvo je uvijek potpuno predanje, čin ljubavi, nikada izljev mržnje. Na to nas podsjećaju i brojni drugi svećenici-mučenici koji su, poput Bulešića, svoj život dali zbog vjernosti Bogu i Crkvi. Sjetimo se i njih danas.

5. Prinos darova

Prinosimo darove na oltar, kalež, hostije, vino i vodu. U tim darovima krije se sve, i mučeništvo Bulešića i mnogih drugih sinova našega naroda, tu se kriju i naše molbe, zahvale, radosti i patnje. Imamo od danas jednog velikog zagovornika na nebu. Bio je istinski Samaritanac. Uopće ne sumnjamo da će nas zaovarati pred Ocem nebeskim. U tim darovima na oltar prinosimo i sve one naše drage koji danas nisu ovdje s nama.

6. Prije pričesti:

Tko se osjeća dostojnim može pristupiti pričesti.

Svećenici se pričješćuju tako što će prvi svećenici u jednom redu uzeti plitice s hostijama, vratiti se na mjesto, pričestiti se i dati pliticu sljedećem svećeniku. Isto tako i s kaležom.

50 svećenika će pričješćivati vjernike. Obratite pozornost na volontere s oznakom Sv. Pričest koji prate svećeniku. Pristupite najbližem svećeniku.

6a. Zahvala:

Zahvalimo Bogu himnom Tebe Boga hvalimo.

Potom će Biskup mons. Kutleša zahvaliti papinom izaslaniku na današnjem slavlju.

Aonda, prije samog blagoslova, poslušajmo novu himnu blaženom Miroslavu Bulešiću koju je skladao maestro. Branko Okmaca na tekst Daniela Načinovića.

7. Kraj, nakon prve pjesme

Hvala Vam, dragi vjernici na sudjelovanju u ovom slavlju. Nadamo se da će se lik novoga blaženika proširiti našim narodom i našom Crkvom.

Po nesite uspomenu na ovaj dan. Na izlazu iz Arene dobiti ćete spomen-sličicu.

Prinos darova za Sv. Misu

Sudionici slavlja beatifikacije u Areni

Ovo cvijeće koje je krasilo binu možete kupiti i ponijeti sa sobom kao uspomenu. Sav prihod ide u dobrotvorne svrhe.

Na prostorima oko arene možete kupiti medaljone i plakete koje će krasiti zidove vaših kuća, sakristija i župnih ureda.

Možete kupiti i svijeće s likom Miroslava Bulešića.

Imate također veliki izbor knjiga o današnjem blaženiku gdje ćete bolje upoznati ovaj lik.

Molim Vas da prazne boce i sve otpatke ponesete sa sobom i odložiti u kontejnere izvan arene.

Vjerujem da će mnogi od vas danas popodne htjeti posjetiti rodnu župu MB Svetvinčenat i župu njegova mučeništva Lanišće.

Svima srdačno zahvaljujemo i želimo sretan put.

Pjevački zbor u Areni

NA PUTU DO BEATIFIKACIJE

Mons. V. Milovan, vicepostulator

PIŠE MONS. VJEKOSLAV MILOVAN

U ovom prikazu nastojat ćemo navesti najznačajnije korake na putu od mučeničke smrti mladog svećenika Miroslava Bulešića prigodom krizme u Lanišću 1947. do njegovog proglašenja blaženikom, koje očekujemo u Puli dana 28. rujna 2013. Moramo odmah na početku reći da su kršćanski vjernici i brojni svećenici neposredno nakon ubojstva vlč. Miroslava prepoznali u ovom uzornom, hrabrom i duboko pobožnom svećeniku pravog svjedoka Isusa Krista i kršćanske vjere: već na pogrebu u Lanišću vjernici su to jasno pokazali svojim osobnim sudjelovanjem u sprovodu i pjevanjem crkvenih pjesama, a brojni su svećenici odmah tražili relikvije Mučenika i zazivali ga kao nebeskoga zaštitnika; slično i mnogi bogoslovi i sjemeništari koji su vlč. Miru bliže poznavali. No, na Crkvu i vjernike obrušio se najgori teror: tadašnja komunistička vlast (posve staljinistička) preko svih sredstava informiranja i na svim javnim skupovima nametala je javnosti svoje laži i izvrtanja događaja glede krizme u Lanišću, a na Oblasnom sudu u Pazinu (29. 9. – 2. 10. 1947.) kao krivci osuđeni su župnik i vjernici koji su bili žrtve nasilja, dok za zločin ubojstva vlč. Bulešića nije osuđen nitko! Ubijeni Miroslav Bulešić otada je praktički javno proglašen „narodnim neprijateljem“, kojega se u javnosti može

samo osuđivati. Cijeloj je javnosti nametnut teški staljinistički teror.

Uspomena na ubijenog svećenika Bulešića čuvala se ipak u užim crkvenim krugovima. Mnogo godina nakon „krvave krizme u Lanišću 1947.“, od nadbiskupa riječko-senjskoga mons. Josipa Pavlišića, koji je g.1947. u pazinskom sjemeništu bio ekonom i duhovnik, saznali smo za zgodu kada je ujesen 1947. apostolski pronuncij iz Beograda nadbiskup Joseph Hurley došao u pohod sjemeništu u Pazinu. Ovdje se već bio nastanio i budući apostolski administrator i biskup dr. Dragutin Nežić... Kako pripovijeda nadbiskup Pavlišić, kod stola u sjemeništu razgovaralo se o ubijenom vlč. Bulešiću pa se ravnatelj škole preč. Milanović požalio kako „svojom smrću mnogo izgubili“; a mons. Hurley je na to izjavio: „Moje je uvjerenje da ste smrću tog svećenika više dobili nego ste izgubili jer dobili ste sveca – mučenika“. I domaća je Crkva neizbrisivo čuvala spomen na svojeg Mučenika.

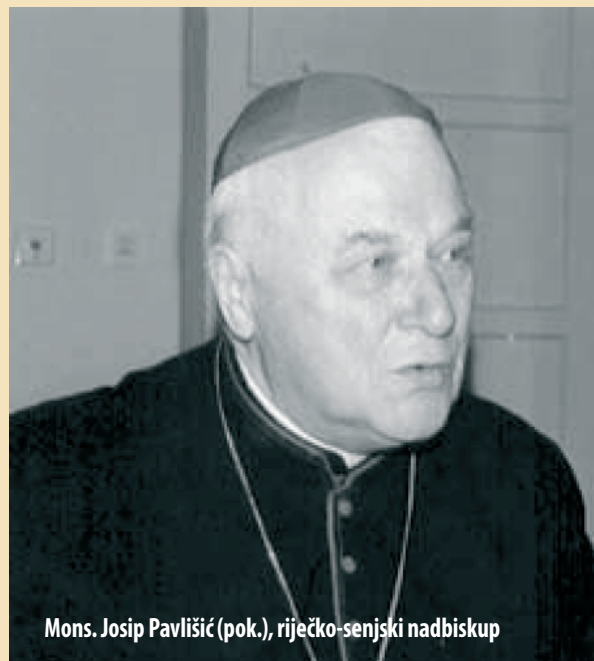
Službeni proces

Devet godina nakon ubojstva vlč. Bulešića biskup Dragutin Nežić, koji je bio apostolski administrator Porečke i Pulske biskupije i hrvatskog dijela tadašnje Tršćansko-koparske biskupije, uspostavio je 22. travnja 1956. službeni dijecezanski informativni proces za kanonizaciju putem mučeništva sluge Božjeg

Miroslava Bulešića, ubijenog „iz mržnje prema vjeri u Lanišću u Istri 24. kolovoza 1947.“ Biskup mons. Nežić odlučio je kao sudac osobno predsjedati tom pro-

Mons. Dragutin Nežić (pok.), porečki i pulski biskup

Mons. Josip Pavlišić (pok.), riječko-senjski nadbiskup

cesu; promicateljem pravde imenovao je mons. Leopolda Jurcu, a bilježnikom dr. Ivana Pavića. Postulatorom bio je ranije imenovan mons. Mario Pavat, koji je boravio u Rimu, a on je vicepostulatorom imenovao vlč. Antuna Bogetića, koji je bio u Istri. Održane su samo dvije sjednice procesa, obje 24. travnja 1956., i to u strogoj tajnosti iz opreza pred komunističkim vlastima. Zaključeno je ipak da se proces nastavi u Italiji gdje će rimska kongregacija pozvati dva posebno važna svjedoka, i to u Trstu djelatnika krizme (1947.) mons. Jakoba Ukmara, a u Spoletu nadbiskupa mons. Raffaelea Radossija, koji je do 1947. bio biskup Poreča i Pule. Svjedočanstvo mons. Ukmara poslano je u prosincu 1957. Kongregaciji u Rim, a mons. Radossi je svoj kratak iskaz poslao pismom od 16. srpnja 1958. mons. Pavatu. Zbog teškog pritiska komunističkog režima, u našoj domovini nije bilo moguće nastaviti s procesom. Biskup mons. Nežić pobrinuo se da se glavni dokumenti započetog procesa pažljivo sačuvaju (u posebnoj metalnoj cijevi!) i predao ih kasnije svom nasljedniku mons. Antunu Bogetiću, uz dopis od 4. prosinca 1984.

U vrijeme kad je biskup mons. D. Nežić započeo s procesom za beatifikaciju (u travnju 1956.), pisac ovog prikaza bio je bogoslov četvrtog tečaja, bio je već u 25. godini. Sjećam se da je proces bio posve tajnan, ali među svećenicima se

Zaključenje dijecezanskog postupka vlč. D. Zgrablić, mons. M. Bartolić, mons. I. Milovan, dr. S. Zec, mons. V. Milovan, gđa. B. Velić

(u povjerenju) tada govorilo kako treba barem započeti s procesom, a on će se dovršiti kada se promijene prilike, kad to bude moguće. Trebalo je čekati više desetljeća do pada komunizma. O izuzetno teškoj klimi komunističkog terora koji je vladao dugo godina govori i činjenica da je sluga Božji Miroslav nakon ubojstva u Lanišću 1947., zbog krajnje samovolje tadašnje vlasti (zapravo Udbe), morao biti pokopan ondje, na krajnjem sjeveru hrvatske Istre, a ne u rodnoj župi Svetvinčentu kako je to tražila njegova majka i cijela obitelj. Majka i drugi najbliži iz južne Istre tijekom 11 godina morali su naporno putovati daleko na sjever pohoditi Mučenikov grob. A dolazili su barem jednom mjesečno. Tek su 1958. g. vlasti udovoljile ustrajnim molbama majke da se Pokojnik može prenijeti u rodnu župu, a i tada se to moralo obaviti vrlo diskretno tako da se njegov grob u Svetvinčentu nije mogao označiti ni imenom ni križem... Nakon pada komunizma i uspostave demokratske Republike Hrvatske, biskup mons. A. Bogetić pismom od 24. lipnja 1992. zatražio je od Kongregacije u Rimu suglasnost da može nastaviti s procesom, a Kongregacija mu je dopisom od 10. kolovoza iste godine podijelila svoj „nihil obstat“ da nastavi s radom na kauzi za kanonizaciju, u skladu s novim zakonodavstvom iz 1983. godine.

Imenovanje postulatora

Sjećam se da mi je biskup mons. A. Bogetić nakon toga, dok sam bio u službi u Tajništvu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu, govorio kako bi želio da preuzmem službu postulatora u kauzi za kanonizaciju sluga Božjega vlč. Bulešića, kada se po završetku službe u Zagrebu vratim u svoju dijecezu. To se kasnije i dogodilo, no tek g. 1998. Nakon neophodnog oporavka poslije moje teške ope-

racije, novi biskup mons. Ivan Milovan imenovao me, dekretom od 24. kolovoza 1998., postulatorom u kauzi za kanonizaciju Miroslava Bulešića (upravo na obljetnicu mučeničke smrti sluga Božjega), tražeći da se posvetim „prikupljanju svih podataka o životu, djelovanju i mučeničkoj smrti Sluge Božjega, relevantnim za taj proces...“ Za mene je rad kao postulatora bio novost, trebao sam ispočetka mnogo učiti. Tražeći savjeta i upute prije značajnijih koraka, više sam puta pohodio mons. Fabijana Veraju u Rimu, kojemu sam i danas osobito zahvalan na pruženoj pomoći; on se već tada – u osnovnim crtama – upoznao s kauzom ovog Sluge Božjega, a sasvim osobite zasluge steći će kad se kasnije posveti (od g. 2008.) izradi temeljnog teksta za rad Kongregacije, tj. Pozicije o mučeništvu – Positio super martyrio. Čime sam se kao postulator bavio dok Biskup nije g. 2000. formalno obnovio postupak za istraživanje? Ponajprije je prikupljena sva dostupna dokumentacija u svezi s likom i djelovanjem Sluge Božjega, koju smo složili u osam ovećih fascikala – svezaka, i sve fotokopirali u više primjeraka. Tu je sabran temeljni materijal za kasniji rad raznih konzultora. Dakako da smo stalno bili u uskom kontaktu s biskupijskim vlastima. U isto vrijeme trudio sam se naći i osobno susresti bliske svjedoke koji su mogli priopćiti svoja iskustva i spoznaje u svezi sa Slugom Božjim, njegovim djelovanjem i konačnom žrtvom. Biskup mons. I. Milovan je, s nama u dogovoru, dekretom od 23. siječnja 1999. imenovao Povjerenstvo trojice povjesničara da ispita dokumentaciju u svezi sa Slugom Božjim koju je Postulatura već prikupila, a oni su zaduženi istražiti i druge arhive i u posebnom izvještaju prikazati povijesne okolnosti u kojima se dogodilo njegovo ubojstvo. U to povjerenstvo imenovani

su dr. Mile Bogović, preč. Ivan Grah. i prof. Stipan Trogrlić. Kratko nakon toga mons. M. Bogović imenovan je biskupom nove biskupije Gospić-Senj te se ispričao da ne može djelovati u spomenutom povjerenstvu, tako da su daljnji posao obavila druga dva povjesničara. Oni su izradili tekst: „Povijesni pregled političke i crkvene situacije u Istri za života S. B. Miroslava Bulešića“, koji je u sklopu drugih dokumenata kasnije dostavljen Kongregaciji u Rim. Biskup mons. I. Milovan nadalje je imenovao (13. siječnja 1999.) i dva teologa cenzora „za studij dokumenata koji se odnose na život i djelovanje Sluge Božjega“, profesore u Zagrebu dr. Bonaventuru Dudu i dr. Marijana Valkovića: prof. Valković je nešto poslije toga preminuo, a prof. o. Bonaventura Duda izrazio je svoj (vrlo visoki) sud „Votumom“ od 24. svibnja 2001. Uspostavljeno novo istražno povjerenstvo Nakon što su uspješno provedena prva istraživanja, biskup mons. I. Milovan odlučio je dekretom od 28. ožujka 2000. nastaviti službeni postupak. On je posebnim dekretima imenovao svojim delegatom za vođenje istražnog postupka vlč. Slavka Zeca, promicateljem pravde mons. Marijana Bartolića, bilježnikom vlč. Darka Zgrablića, a bilježnikom pomoćnikom gospođu Branku Velić. To će službeno istražno povjerenstvo djelovati u Poreču, u biskupijskoj kući. Ovamo će dolaziti svi svjedoci iznijeti svoja svjedočanstva u svezi sa Slugom Božjim. Ja sam dakako osobno bio u stalnom komuniciranju, kako s istražnim povjerenstvom, tako i s pojedinim svjedocima. U nizu od 22 svjedoka – od nadbiskupa mons. J. Pavlišića i o. Barčića Ofm. koji su (5. lipnja 2000.) prvi iznijeli svoja sjećanja pred istražnim povjerenstvom, do o. A. Orlića i gđ. Lidije Legović, koji su zaključili taj niz (dana 7. svibnja 2001.), izredali su se ukupno: dva

biskupa, osam svećenika i dvanaest laika, muškaraca i žena. Oni su svojim iskazima osvijetlili sav život i mučeništvo vč. Miroslava, od njegova života u obitelji, za vrijeme sjemeništa i bogoslovije, kao župnika u Baderni i Kanfanaru, ravnatelja i profesora u Pazinu, do mučeništva u Lanišću. Među tim svjedocima bio je i mlađi brat bl. Miroslava Josip, devet godina mlađi od Miroslava, koji ga je izbliza pratio od mladih godina do mučeništva. Sva su navedena svjedočanstva sada objavljena u vrlo dobroj knjizi mons. Fabijana Veraje „Miroslav Bulešić, svećenik i mučenik...“ izdanoj nedavno na hrvatskom jeziku (Poreč, 2013.). Nakon navedenog niza svjedoka u knjizi se donose i iskazi „službenih svjedoka“ – povjesničara mons. I. Graha i dr. sc. S. Trogrlića (oni su izneseni g. 2003.), kao i svjedočanstva mons. Jakoba Ukmara. Tijekom g. 2003. i 2004. obavljani su brojni završni radovi na oblikovanju cjelokupne dokumentacije koja se treba dostaviti Kongregaciji za kauze svetih u Rimu, kao i prevođenje svega materijala na talijanski jezik. Nakon brojnih službenih zasjedanja raznih povjerenstava i delegata prije jeseni 2004. uspjeli smo privesti kraju konačno oblikovanje sve dokumentacije koja se treba dostaviti Kongregaciji u Rim radi daljnjeg studija unutar te Kongregacije. Svi sabrani dokumenti za Kongregaciju čine tzv. „Copia Publica“ – „Javni primjerak“ provedenog Biskupijskog postupka. Svečana zaključna sjednica Biskupijskog istražnog postupka u vidu kanonizacije sluge B. Miroslava Bulešića održana je u porečkoj katedrali dana 11. rujna 2004., predslavio je biskup mons. I. Milovan. Prema zaduženju Biskupije, idućeg mjeseca listopada otputovao sam u Rim i

nadležnima na Kongregaciji za kauze svetih predao skupljenu dokumentaciju pripremljenu u Biskupijskom postupku tijekom posljednjih godina: bilo je to sređeno u manjim kutijama, posebno originali na hrvatskom jeziku i posebno u talijanskom prijevodu, sve u više primjeraka. Posebno sam još uručio nekoliko popratnih službenih pisama. Kad smo se nakon nekoliko dana vraćali autom iz Rima u Istru, imao sam osjećaj kao da sam se konačno sretno oslobodio velikog tereta koji sam nosio tijekom nekoliko posljednjih godina; nadao sam se da će daljnje proučavanje unutar Kongregacije teći bez teškoća i dosta brzo. No, moram reći: moj osjećaj „slobodne ptice“ bio je znak mojeg malog iskustva s djelovanjem rimskih ustanova jer, prema poznatoj uzrečici „Rim hoda olovnim nogama“, dakle, polako. Kongregacije imaju, daka, vlastiti tempo djelovanja. Samo ću kratko spomenuti najznačajnije korake koji su se nakon toga, uz stalnu suradnju naše Biskupije, odvijali u Rimu. Od posebnog je značenja bilo imenovanje novog postulatora u Rimu, budući da meni nije bilo moguće tamo duže boraviti; za novog postulatora u kauzi kanonizacije Miroslava Bulešića imenovan je (2005.) mons. dr. Jure Bogdan, ravnatelj Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima. Samo je njemu poznato koliko je brige i napora kao postulator morao otada do danas uložiti, posebno u kontaktima s Kongregacijom. Proučavanja na Kongregaciji svakako su potrajala od listopada 2004. do prosinca 2012., kad je objavljeno da je papa Benedikt XVI. primio kardinala A. Amata i ovlastio ga da Kongregacija objavi dekret o mučeništvu Sluge Božjega. Nakon proučavanja dokumenta-

cije koju je naša Biskupija poslala u svezi s kauzom sl. B. Miroslava Bulešića, Kongregacija za kauze svetih izdala je 14. prosinca 2007. dekret o pravovaljanosti Biskupijskog istraživanja i Rogatorijalnog procesa. Time je otvoren put pristupanja izradi službene „Pozicije glede mučeništva“ (Positio super martyrio). Taj vrlo zahtjevan zadatak prihvatio je ugledan hrvatski svećenik u miru mons. Fabijan Veraja koji boravi u Rimu. Izradu „Pozicije glede mučeništva“ za svećenika Miroslava Bulešića on je dovršio u siječnju 2010. i predao potom tiskanu knjigu Kongregaciji za kauze svetih. Tijekom cijelog tog vremena rada na oblikovanju Pozicije nastojao sam biti na pomoći mons. Veraji, posebno pribavljanjem sigurnih dokumenata koji su došli u Poziciju. A nakon što je Pozicija predana u ruke stručnjaka Kongregacije, na poticaj mons. Veraje, prihvatio sam zadatak da tu Poziciju prevedem na hrvatski. Danas imamo već tiskanu tu posebno vrijednu knjigu mons. Veraje o bl. Miroslavu Bulešiću; na hrvatskom jeziku izdala ju je naša biskupija (2013.). Poznati su nam važni datumi kasnijih događanja u Rimu nakon što je osvijetljena povijest mučenika Miroslava Bulešića tiskanom Pozicijom. Kongres stručnih Konzultora – povjesničara na Kongregaciji u Rimu održan je 26. listopada 2010. i podržana je puna valjanost Pozicije. Nastavljeno je potom proučavanje u povjerenstvu Konzultora – teologa, koji su na svom kongresu 30. ožujka 2012. pružili svoju jednoglasnu podršku kauzi sl. B. Miroslava Bulešića. Zatim je iste godine održan zaključni sastanak kardinala i biskupa članova Kongregacije koji su potvrdili i podržali ranije iznesene zaključke navedenih stručnjaka. Na kraju, kako smo obaviješteni, prefekt Kongregacije za kauze svetih kard. Angelo Amato primljen je 20. prosinca 2012. u audijenciju kod pape Benedikta XVI., koji je ovlastio Kongregaciju da proglasi dekret o mučeništvu bl. Miroslava Bulešića. Kako je dopisom od 12. veljače 2013. javilo Državno tajništvo Svete Stolice, Sveti Otac je dopustio da se proglašenje blaženim svećenika Miroslava Bulešića obavi u Porečkoj i Pulskoj biskupiji. To će biti u subotu 28. rujna 2013. godine u Areni u Puli. Kao predstavnik Svetog Oca slavlje će predvoditi kard. Angelo Amato. Mi se već sada u radosti molimo našem novom Blaženiku.

Mons. Antun Bogetić

Mons. A. Bogetić, biskup u miru

L: Kako ste i gdje upoznali Miroslava Bulešića?

Miroslav je bio dvije godine stariji od mene. U sjemeništu u Kopru bili smo zajedno šest godina gdje smo završili klasičnu gimnaziju. Zatim je otišao u Rim. Kao mlad svećenik došao je u Badernu. Bio je omiljen među ljudima s kojima je lijepo radio. Poseban odnos imao je prema mladima. Održavao je misije. Potom je otišao u Kanfanar. Biciklom je obilazio svoje župljane, bio je vrlo susretljiv i svećenik za narod i s narodom. Papa Pavao VI. svojevremeno je rekao da je o vjeri dobro slušati televiziju, radio, ali je osobni kontakt svećenika i vjernika najbitniji. Ispričat ću vam jednu zgodu iz Čabrunića. Na jednom druženju Miroslava sa svojim vjernicima čulo se da je netko rekao kako je škoda da tako lip mladić gre u pope, na što je on odgovorio da Bog želi najljepše. Znao je sebi privući mlade i poučavao ih da se čuvaju zlih i grješnih prigoda.

L: Nemili događaji u Lanišću bili su planirani?

Sve je upućivalo na zlo jer je nereda bilo i u Buzetu dan ranije. Govorilo se da će sutra padati „krvavo kamenje u Lanišću“. Vlč. Cek doznao je za nered te je javio vjernicima da će misa početi sat ranije. Kad su došli „demonstranti“, sve je bilo gotovo, ali su nasilno htjeli ući u crkvu. Okupljeni muškarci u crkvi nisu im dali ući u crkvu. Nakon toga krenuli su prema župnom stanu. Milicija je bila prisutna, ali nije spriječila razularene demonstrante da uđu u župni stan. Bulešić je bio sam u uredu i ubijen je nožem. Za smrt Bulešića doznao sam 25. 8.1947. u Pazinu. Ljudi su bili prestrašeni. Slijedila je represija tadašnjih komunističkih vlasti.

L: Kako su svećenici Biskupije reagirali na Bulešićevo ubojstvo?

Ubijen je jer je bio dobar svećenik, ubijen je mučenik, govorili su svećenici. Nisu pustili ljude na Bulešićev spровod. Za vlast to je bio samo „incident u Lanišću“. Mnogi su govorili da je to veliki gubitak za Crkvu. Međutim, jedan Amerikanac koji je u to vrijeme bio ovdje iako je događaj tragičan, rekao je da je dobitak za Crkvu jer smo dobili mučenika. Ta osveta i mržnja na vjeru bila je jako izražena. Da ima još ostataka takvog promišljanja, čuo sam nakon proslave 60. obljetnice mučeničke smrti Miroslava Bulešića u Svetvinčentu. Kardinal Bozanić koji je predvodio slavje između ostalog rekao je da su komunisti koji se žele izjednačavati s antifašizmom ubijali nevine ljude, a jedna od žrtava je i Miroslav Bulešić. U nekim dijelovima Istre pojedini ljudi komentirali su Kardinalovu propovijed i poručili „da ga treba objesiti zbog toga što govori“. Vidljivo je da se nisu oslobodili te mržnje na vjeru.

18 BL. MIROSLAV BULEŠIĆ

Mons. Ivan Milovan

Vaš pogled na beatifikaciju

Lik Miroslava Bulešića „tog dobrog i idealnog mladog svećenika“ (kard. Stepinac) snažno govori čovjeku vjerniku današnjice, na osobit način govori svećenicima. Kad listamo stranice njegova dnevnika ili čitamo/slušamo neka svjedočanstva o njemu, ostajemo zadivljeni pred duhovnom veličinom toga mladoga čovjeka. Kolika je samo bila njegova duhovna zrelost, kako je intenzivno

Mons. J. Bogdan, biskup I. Milovan, kard. A. Amato, nadbiskup P. Rajič

duhovno proživljavao svoje svećeništvo, intenzivno živio svoj odnos prema Bogu i nosio duboku svijest poslanja i odgovornosti za narod! Upravo je njegov živi odnos s Bogom, – odnos vjere, pouzdanja, ljubavi, predanja, molitve, bio izvorom snage za tako kvalitetan život. Duša tog mladog svećenika zrcali se u njegovu duhovnom dnevniku: velika dosljednost u osobnom življenju po Evanđelju, hrabrost i dosljednost unatoč protivljenjima, vjernost savjesti, Bogu, čovjeku i trajna zauzetost za ljude, osobito za najugroženije... Njegovo je mučeništvo bilo samo kruna toga kvalitetnog, svetačkog života! Siguran sam da je to posebno za svećenike u ovom povijesnom času svjež i privlačan primjer življenog svećeništva, upravo živi uzor bogoljublja, čovjekoljublja, domoljublja. Vremena kojima prolazimo, poput onih kad je Miro živio, iako na drugi način, veoma su izazovna. Svako vrijeme ima svoje uvijek nove izazove; ono su bila vremena velikih ratnih stradanja, tragedija i patnji. S druge strane, stvarao se, kako su ga neki nazivali, 'novi svijet', pun „mesijanskih“ obećanja... No pametni, zreli ljudi znali su da se 'nova velika gradnja' (novo sretno i pravedno društvo) neće moći sagrađiti bez temelja (vjere, morala, slobode savjesti). Mnogi su drugi, naprotiv, sve vjerovali i okretali se prema vjetru... Koliko samo sličnosti s današnjom situacijom! Uvijek je bitno čuvati temelje čovjeka, ne slijepo vjerovati u sve „novo“ i „napredno“ jer se često radi o zapravo lažnim vrijednostima, traženju onoga što je ugodno, a nije zahtjevno. Bitno je ostati vjeran nepromjenjivim, trajnim vrednotama, a u svakome vremenu iznaći načina kako te vrednote ponuditi čovjeku ovog časa, oslušujući njegove nutarnje potrebe i traženja. Vlč. Miroslav Bulešić na osobit je način upravo svećenicima uzor vjernosti Bogu i čovjeku, uzor pastoralne zauzetosti i zahtjevnosti, ali i velike širine srca, blagosti i milosrđa. Miro u Dnevniku spominje svoju spremnost na „crveno mučeništvo krvi“ („uz Tvoju milost i ako me Ti, Gospodine, učiniš dostojnim“), ali zna da je nadasve pozvan živjeti „bijelo mučeništvo“ u svakidašnjem služenju Bogu i čovjeku, upravo ono na što smo pozvani i svi mi u svakom „mirnodopskom“ vremenu. Uvijek vrijedi Isusova riječ: „Tko hoće spasiti svoj život, izgubit će ga, a tko ga izgubi poradi mene, taj će ga naći“ – ovdje i u vječnosti.

Kardinal Josip Bozanić o beatifikaciji Miroslava Bulešića

„Miroslav Bulešić je jedna velika poruka čitavoj Hrvatskoj, osobito u ovo vrijeme, da uzdignemo pogled prema višim idealima i da se ne bojimo napada koji dolaze, bilo s lijeve, bilo s desne strane“, rekao je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u izjavi za Hrvatski katolički radio osvrnuvši se na skorbu beatifikaciju mučenika istarskog svećenika Bulešića. Dodao je da on osobito mladima govori što znači biti dosljedan čovjek, slijediti određene ideale, pa i po cijenu života.

Nakon što je proteklih dana boravio u Rimu i sudjelovao na sastancima na temu duhovnih zvanja u Crkvi, kardinal Bozanić je kratko komentirao i tu temu. Rekao je da kriza zvanja nije prisutna ako uzmemo u obzir cijeli svijet: „U nekim je mjesnim Crkvama kriza snažnije naglašena, u nekima slabije, a u nekima je i nema. Svećeništvo je uvijek izazov, posebno za hrabre.“ Dodao je kako su ove godine pripremu za svećeništvo u zagrebačkoj Bogosloviji započela 33 kandidata, što je mnogo više nego prethodnih godina: „To znači da Bog djeluje i u naše vrijeme. Važno je da vjernici imaju pouzdanje, da vjernici mole i da žele, a onda će Bog svoje učiniti. Sigurno da će beatifikacija svećenika Bulešića u tome donijeti novih Božjih milosti za naš narod, za Crkvu u Hrvatskoj, za čitavu Hrvatsku.“

Mons. Marin Srakić, umirovljeni dakovačko-osječki nadbiskup

Kad god se sjetim svećenika koji su živjeli za vrijeme i poslije Drugog Svjetskog rata, i kad se sjetim njihove nevolje, pitam se jesmo li dostojni te generacije, a napose kada pomislimo na lik jednog mladog svećenika kao što je to bio Miroslav Bulešić koji je pokazao snagu svoga duha i svoje privrženosti Kristu i Crkvi. U najtežim vremenima on je ostao uz narod, ali isto tako i uz Isusa Krista, nije se dao pokolebati. To je jedna poruka za ovu našu generaciju, da se ne damo pokolebati nekakvom lažnom demokracijom, nekakvom slobodom. Mi ne smijemo zaboraviti prošlost, ne zato da gajimo u sebi mržnju, ili želju za osvetom, nego jednostavno da zauzmemo jasan stav: ono što se tamo dogodilo, ne smije se nikad više ponoviti.

Mons. Đuro Hranić, dakovačko-osječki nadbiskup i metropolit

Bl. Bulešić je jedan čovjek potpuno predan Bogu, potpuno predan Crkvi, koji se daruje bez zadržke, bez kalkulacije, općenito u svome svećeničkom životu. Dosljedno kako je živio svećenički život, tako je dosljedno prihvatio i mučeničku smrt, u svemu je tome ostavio svijetli trag, svojim svećeničkim životom, svetačkim životom već prije samoga mučeništva poručuje; a onda i njegova smrt koja je doista smrt pravih mučenika, njegove posljednje riječi koje izriče

umirući kad je već izboden nožem, i prije toga njegove riječi „Moja osveta je oprost“ riječi su koje jednostavno oduševljavaju. Istaknuo bih jedan detalj iz njegova života, njegovo vrlo mudro svećeničko postupanje, ali s vrlo jasnim nacionalnim osjećajima, u delikatnoj situaciji u kojoj se našao kao tajnik Svećeničkog društva sv. Pavla. Svećenici su očito u velikom broju prihvatili to društvo, s obzirom na sveukupnu situaciju htjeli su pridonijeti tome da Istra bude priključena Hrvatskoj odnosno tadašnjoj državi Jugoslaviji; uključeni su bili svećenici dviju biskupija, biskup Santin odobrava, biskup Radossi, njegov biskup, zabranjuje, a Bulešić se našao kao tajnik toga društva. On se povlači, a iz njegova pisma u toj se prigodi iščitava hrabrost kojom on piše biskupu koji ne zna hrvatski jezik, koji očito ne može dijeliti njegove stavove kojima se Društvo zauzima za pripojenje Hrvatskoj jer je Talijan. Bulešić biskupu hrabro iznosi svoje mišljenje i svoj stav i poziva ga na pravičan odnos i prema svećenicima Talijanima i prema svećenicima Hrvatima. No, kad mu se činilo da komunističke vlasti odlaze predaleko i da žele zloupotrijebiti Svećeničko društvo sv. Pavla, on tada ne želi potpisati, čime si je, kažu, na neki način potpisao smrtnu osudu jer, naime, postoje indicije da su tog kobnog dana u Lanišću upravo ciljano njega tražili. Bio je to doista svetački lik, ali s druge strane, sviđa mi se i to njegovo zauzimanje, nije bio samo negdje u nebesima, već je živio u realnosti, objema nogama na zemlji, baš zato što je bio u potpunosti odan Bogu, znao je dati svemu pravo mjesto. I kad su u pitanju politička pitanja, znao je zauzimati ispravan, do kraja evanđeoski stav, znao je do kraja ostati vjeran sebi, svom vlastitom nacionalnom identitetu.

Mons. Vjekoslav Huzjak, bjelovarsko-križevački biskup

Poruka je mučenika uvijek jasna, a to je da je mučeništvo plod Božje milosti i Božje snage i ljudske suradnje, tako da je mučeništvo zapravo uvijek pokazatelj jednog snažnog unutarnjeg života Crkve, i iz mučeništva se Crkva zapravo i rađa. Crkva je tako nastajala i Crkva tako ide naprijed u vremenu, stoga je poruka mučeniš-

tva uvijek snaga Božje ljubavi koja se očituje u ljudskoj slabosti i koja ispod ljudskog slabog i propadljivog može učiniti nešto veliko. Bulešićeva poruka je vremena u kojem je on podnio mučeništvo, vremena u kojemu se nije poštivalo ni ono ljudsko ni ono božansko, ništa nije bilo sveto, ni ljudski život, a osobito ne život jednoga svećenika, što je pokazatelj mentaliteta koji je tada stvaran i koji je tada vladao. Poruka je tog mentaliteta univerzalna, ona vrijedi i danas, za sve one ljude kojima ništa nije sveto, koji se ni pred čim neće pokloniti, ti su ljudi spremni učiniti veliko zlo, i pojedincu i narodu. Bulešićeva je poruka za Crkvu jedna snažna poruka hrabrog svjedočenja Evanđelja, osobito u Godini vjere. Bulešićev život i njegov primjer pokazatelji su koliko svećenici i Crkva mogu učiniti za svoj narod i u teškim vremenima, odgajajući ljude, formirajući savjesti, kako bi stvorili ljude koji će biti u mogućnosti poštivati i voljeti svoga bližnjega, koji će poštivati i voljeti svoj kraj, svoju domovinu, svoj narod i koji će biti spremni zauzeti se za dobro.

Mons. Mile Bogović, gospićko-senjski biskup

Najsnažnija Bulešićeva poruka jest „Moja osveta je oprost“ jer na sve ono što je njemu bilo rečeno imati snage nikoga ne osuđivati i biti spreman sve to pretrpjeti, spremno se nositi s tom mržnjom, a da u njemu ne nikne klica mržnje, to je značajan pokazatelj njegove veličine, i time je on već pokazao da je spreman na mučeništvo.

Mons. Ivan Devčić, riječki nadbiskup i metropolit

Bulešićeva najvažnija kršćanska i svećenička poruka jest dosljednost i vjerodostojnost, i to je nešto što svi možemo od bl. Bulešića naučiti.

Procesija s nad/biskupijama u Areni

Svetvinčenat - Na 66. godišnjicu mučeničke smrti slavlje predvodio mons. Želimir Puljić

Svetvinčenat je u subotu, 24. kolovoza 2013. na dan mučeništva budućeg blaženika okupio vjernike iz cijele Istre koji su se zajedništvu s biskupima i svećenicima euharistijskim slavljem zahvalili Bogu za život Miroslava Bulešića. Mjesto Svetvinčenat okuplja vjernike od dana kada su tamo, 1958. preneseni posmrtni ostaci Miroslava Bulešića. Od tada na grob dolaze stovatelji budućeg blaženika, posebno na dan njegove mučeničke smrti i izriču svoje zahvale i upućuju molitve za njegov zagovor.

U prepunoj crkvi posvećenoj Marijini najveštenju svetu misu je predvodio zadarski nadbiskup, predsjednik HBK, mons. Želimir Puljić u zajedništvu s biskupom ordinarijem mons. Draženom Kutlešom i biskupom u miru mons. Ivanom Milovanom koji je na slavlju propovijedao.

Biskup Milovan je u propovijedi naglasio kako se na grobovima mučenika Crkva oduvijek okuplja jer se divi njihovim životima. Mučenici su ljudi za sva vremena, rekao je Milovan, u njima imamo uzor pravog čovjeka, jer su njihovi životi potpuno nasljedovanje Isusa Krista. Iz duhovnog dnevnika Miroslava Bulešića, otkriva se dubina njegove vjere i spremnosti za svjedočenjem do kraja. Dnevnik svjedoči o njegovom zauzetom pastoralnom radu, o njegovoj razboritosti, čovjekoljubivosti i dosljednosti. Naše je vrijeme ovo u kojem

Misno slavlje u Svetvinčentu, 24. 8. 2013.

sada živimo i Miroslav nas svojim životom poziva da i mi znamo živjeti i neustrašivo se zalagati za temeljne vrednote.

Župnik u Svetvinčentu, vlč. Rikard Lekaj prije samog završnog blagoslova pozvao je sve prisutne, svećenike i vjernike da zajedno izmole molitvu budućem blaženiku:

„Bože, Oče nebeski, Ti si u svećeniku Miroslavau Bulešiću dao svome narodu revnog pastira i neustrašivog mučenika. Po njegovu zagovoru učvrsti u nama vjeru i ustrajnu strpljivost u teškoćama života te daj da se spremno zalažemo za rast i jedinstvo Crkve.“

Na kraju svete mise mons. Želimir Puljić zahvalio je biskupu Milovanu na njegovoj upornosti za vrijeme trajanja postupka za beatifikaciju Miroslava Bulešića i mons. Draženu Kutleši što ga je pozvao da predvodi misno slavlje i na dan mučeništva kao hodočasnik, bude na grobu budućeg blaženika.

Istarski svećenici, od 1985. svake godine na o godišnjicu smrti subrata Miroslava Bulešića sastaju se da u zajedništvu s biskupom proslave svoj „svećenički dan“. Ove se je godine dan mučeničke smrti obilježio u sklopu proslave „Dani mučeništva Miroslava Bulešića“. (a.c.)

Bulešićevo u Funtani 24. kolovoza 2014.

Blagoslov nove slike bl. Miroslava Bulešića, koju je napravila akademska slikarica Iva Mandić iz Širokog Brijega U prepunoj crkvi sv. Bernarda u Funtani. porečko pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan, u nazočnosti domaćeg župnika Ivana Butkovića blagoslovio je sliku koju je napravila mlada akademska slikarica Iva Mandić iz Širokog Brijega, nadahnuta njegovim svetim životom i mučeništvom. Sliku je poklonila obitelj Eugena Fabrisa iz Funtane.

U predivnoj homiliji koju donosimo u skraćenom obliku Otac biskup Milovan j rekao je:

Slavimo prvi blagdan bl. Miroslava, nakon lanjske beatifikacije. Pred očima nam je nezaboravni prizor iz pulske Arene 28.9.2013., veliko mnoštvo u i oko Arene, koje sabrano moli, pjeva... Nezaboravan je osobito onaj dugi, dugi sjetni pljesak, koji kao da ne će prestati, kod podizanja blaženikove slike...

Onaj čije se ime desetljećima nije smjelo spomenuti, koji je bio ozloglašavan i prešu-

ćivan - sada je pred očima Crkve i svijeta uzdignut u slavi kao istinski uzor hrabrosti, vjernosti, istinske humanosti, zato i pravi ideal za nasljedovanje. Ali beatifikacija je bila samo kruna jednog kvalitetnog života, potpuno posvećenog čovjeku. Život don Mira bio je naviještanje istine evanđelja ("Sva je moja 'politika' u tome da vas pozivam na misu i na sakramente, da iznosim pozive evanđelja na plemenit život, da djetu i mlade po vjeronauku odgajam u vjeri i moralno zdrave), u ratu tješnje i pomaganje naroda ("Usred izmučenog i izranjenog naroda mi treba da smo dobri Samarijanci koji rane liječe bijelim zavojem ljubavi"), katoličku širinu i otvorenost prema svima ("Ja sam katolički svećenik i dati ću sakramente i Hrvatima i Nijemcima i Talijanima"), vršenje dužnosti unatoč prijetnjama te spremnost da se iz vjernosti položi i sam život, sve u opraštajući i molitvi za progonitelje ("Moja je osveta - oprost")...Istinska duhovna veličina uvijek privlači... Bl. Majke Tereza ostaje trajno privlačna i osobito mladima - izazovna. Mučenici isto tako, svojom hrabrošću, vjernošću

i spremnošću da se do smrti žrtvuju. Oni su kršćanima, od početaka Crkve, kako zagonornici tako i primjer nasljedovanja Krista i dosljednog življenja pravih vrednota. "Biti kršćanin je zahtjevno, ali je i beskrajno lijepo." (Papa Pavao VI.) Zaključio je Otac biskup. Možemo reći da je Funtana kao prva župa u Istri, za sada, dobila najljepšu umjetničku sliku bl. Miroslava. (Tomislav Čoga)

Umjetnica Iva Mandić predstavlja sliku bl. Miroslava

Izložba o bl. Bulešiću u rovinjskoj crkvi sv. Eufemije

Od prvih stoljeća kršćanstva do današnjeg vremena kršćanske mučenike povezuje ista vjera i ista spremnost darivanja vlastitog života za ideale u koje vjeruju. Svjedoče tome i sveta Eufemija, ranokršćanska mučenica iz 3. stoljeća, kao i blaženi Miroslav Bulešić, ubijen in odium fidei prije 66 godina. Povezuje ih ista vjera u Isusa Krista, autentična i vječna, jučer, danas i uvijek. Iako vremenski toliko udaljeni, bl. Bulešić i sv. Eufemija ovih su dana na poseban način povezani. Naime, skupina vjernika iz rovinjske župe sv. Eufemije okupljeni u Apostolat molitve izrazili su želju iznaći načina da svojim sugrađanima približe lik bl. Miroslava Bulešića. Obzirom da je bilo potrebno preuređenje prostora koji sadrži memorijalnu zbirku u Svetvinčentu, za vrijeme radova fotografije koje prikazuju život bl. Bulešića posuđene su rovinjskoj župi gdje su članovi Apostolata molitve, uz potporu župnika preč. Milana Zgrabličića, aranžirali postav izložbe simboličnog naziva „Moja osveta je oprost“. Izložba je postavljena u desnoj lađi crkve sv. Eufemije, a za nadolazeću turističku sezonu namjerava se izložbu obogatiti sa višejezičnim pri-

jevodom biografskih zapisa koji prate fotografije kako bi se i strani turisti koji tijekom turističke sezone posjete Rovinj u velikom broju mogli upoznati s likom i mučeništvom našeg Blaženika. Nadati se je, da će sličnih inicijativa promoviranja lika našeg najnovijeg Blaženika biti još, kako na župnoj, tako i na dijecezanskoj, a zašto ne, i višim razinama. Jer, velebno slavlje beatifikacije u pulskoj Areni bilo je veličanstveno finale jednog dugog i mukotrpnog hoda do prepoznavanja tog mučeništva podnesenog zbog mržnje prema vjeri, ali i barem simbolična zadovoljština i priznaje za sve patnje pretrpljene od istarskih vjernika, a napose klera, u prvom poraću. No beatifikacija nikako nije i ne smije biti kraj, već početak - jednog novog hoda prema kanonizaciji. I dok su veći dio tereta puta prema beatifikaciji ipak ponijele prethodne generacije, ova je generacija, uz razmjerno manji trud „pobrala lovorike“; upravo zato moramo biti svjesni povijesne obveze i dužnosti prema prethodnim i prema budućim pokoljenjima. Obvezni smo učiniti najviše što je našim ljudskim snagama moguće na tom Bulešićevom putu prema

Organizatori izložbe sa župnikom vlč. M. Zgrabličićem

kanonizaciji. Jer Bog je u teškim vremenima darovao taj svijetli lik istarskoj Crkvi, a to smo svi mi, vjernici ove dijeceze, i stoga naša je dužnost pred poviješću i pred Bogom učiniti sve da on i dalje živi i djeluje među nama. Ne smijemo ga izolirati na pijedestalu nedodirljive ukrasne ikone. Njemu je živjeti u svojoj slavi pod zajedničkim svodom ove naše istarske Crkve i obasjavati ljude koji sada kroče tim stazama koje je volio. Svetac ili blaženik posvećuje Crkvu kojoj je darovan, kroz molitve kojima mu se ljudi utječu, kroz primjer kojim nadahnjuje, kroz širenje njegovog lika po svijetu i budućim generacijama. To je najljepši način štovanja Božjih miljenika.

Susret vjeroučitelja u Lanišću

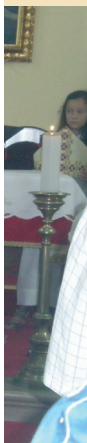
Na blagdan Mučeništva Sv. Ivana Krstitelja, 29. kolovoza 2013., održan je u Lanišću Katehetski dan za vjeroučitelje, svećenike, župne katehete, odgajatelje u vjeri u predškolskim ustanovama i studente teologije Porečke i Pulske biskupije. Susret, kojem je tema bila „Sluga Božji Miroslav Bulešić, bio je sav u znaku budućeg blaženika. Svetu je misu predvodio predstojnik Katehetskog ureda Porečke i Pulske biskupije, mons. Vilim Grbac u zajedništvu s ostalim svećenicima - vjeroučiteljima biskupije, u crkvi u kojoj je posljednji put Miroslav Bulešić misio. Budući blaženik je naime, nakon podijeljene svete potvrde djeci u Lanišću, 24. kolovoza 1947., koja je bila popraćena nemirima, služio svetu misu na čast Presvetog Srca Isusova za obraćenje grešnika, samo nekoliko trenutaka prije nego je bio ubijen u župnom stanu iza crkve. U propovijedi je mons. Vilim Grbac spomenuo kako se na dan mučeništva Ivana Krstitelja sjećamo i mučenika naših dana – Miroslava Bulešića jer „mučenici uvijek privlače, stoje iza onog što govore, dosljedni su u življenju vrednota“. Nastavio je govoreći kako mladi u vjeroučiteljima prepoznaju osobu od povjerenja samo ako u njima vide ljude koji stoje iza onoga što govore, ako žive ono što uče, ako žive pošteno, te kako mladi najviše zamjeraju starijima ako primijete nedosljednost između učenja i življenja ideala. Miroslav Bulešić je primjer dosljednosti u vjeri i takvog mladog svećenika može se mladima ponuditi kao uzor, jer mladi prepoznaju osobe koji su dosljedne, iskrene, hrabre i jednostavne, rekao je mons. Grbac. Naglasio je i to kako mi danas živimo milosno vrijeme budući da ćemo biti svjedoci dugo iščekivane beatifikacije. Mnoge su generacije iščekivale ovaj trenutak, nadale su se ispravljanju nepravde koja je počinjena 1947.

koju su mnogi Lanišćani, nedužno osuđeni, morali podnositi i o njoj šutjeti, ali koji su usprkos tome uspjeli mladim generacijama prenijeti istinu o „krvavoj krizmi“. „Mi danas počašćeni smo time što možemo govoriti istinu, što možemo glasno zahvaliti Bogu na tom primjeru vjere, što možemo graditi bolji svijet na vrijednostima koje nisu prolazne“, zaključio je u propovijedi mons. Grbac. Zaželio je svim vjeroučiteljima, na početku nove školske godine da im Bog da snage i milosti kako bi lik Miroslava Bulešića što bolje mogli prenijeti onima koji su im povjereni. Nakon svete mise susret je nastavljen posjetom i razgledavanjem sobice u župnoj kući u kojoj je Miroslav Bulešić podnio mučeničku smrt. U sobici se može vidjeti zid poštropljen krvlju mučenika i komadić svećeničkog kolaru kojeg je mučenik nosio u trenutku kada je bio ubijen. Gospodin Vladimir Žmak, župljanin župe Lanišće osvrnuo se na povijest ovog kraja gdje su svećenici od prvih zapisa 1304. godine pa sve do dvadesetog stoljeća imali važnu ulogu u kulturnoj i duhovnoj formaciji mještana, te kako se susret Bulešića i Lanišćana nije dogodio (i ne događa se) slučajno. Treći dio Katehetskog dana bio je veoma zanimljiv budući da su vjeroučitelji imali priliku susresti se sa svjedocima „laniške krvave krizme“, točnije s onima koji su 1947. godine bili djeca - krizmanici. Prvi je svoja sjećanja na krizmu 1947. iznio gospodin

Aldo Žmak koji je tada imao 8 godina. Prepričao je kako se sjeća nelagode koju je osjećao kada je ispred crkve čuo galamu i tuču između nasilnika i domaćih lanišćana koji su branili crkvu, među kojima je bio i njegov otac, koji je kako kaže bio pretučen po leđima i koji je teško hoda na povratku kući. Gospodin Josip Spinotti prisjetio se je večeri uoči svoje krizme kada je vlč. Miroslav Bulešić došao u Lanišće, kao pratitelj mons. Ukmara, te kako se je vlč. Miro zaustavio ispred crkve gdje su se igrali, pozdravio ih i pitao ih da li su spremni na sutrašnji dan, te im preporučio da se odmore za taj veliki sutrašnji događaj. Spomenuo je i to kako je on sa svojim prijateljima tada komentirao „kako je dobar taj gospodin velečasni“. Treća je svoje svjedočanstvo iznijela gospođa Marija Poropat, također krizmanica iz 1947. koja je rekla kako još i danas živi vjeru koju joj je u pripremanju za krizmu prenio vlč. Stjepan Cek. Prisjetila se i večeri uoči krizme kada su u njihovu kuću došle žene iz Muna koje su propovijedale njenoj majci kako su srele na putu ljude koji su im rekli da će sutra u Lanišću „padati krvavo kamenje“. Gospođa Marija posvjedočila je i to kako se ona ne sjeća trenutaka svete krizme, te kako je najvjerojatnije od straha zbog nereda i borbe koju je vidjela ispred crkve kada je dolazila na krizmu, kao dijete bila u šoku.

Vjeroučitelji ispred crkve u Lanišću

Blagoslovljen Dekanatski pastoralni centar „Blaženi Miroslav Bulešić“

Porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša blagoslovio je u Labinu, nadomak župne crkve Rođenja BDM, novi dekanatski Pastoralni centar „Blaženi Miroslav Bulešić“. Kako bi lik našega Blaženika zaista zaživio u sadašnjem vremenu potrebno je nastojati ga ugraditi u sve pore vjerničkog i društvenog života, rekao je biskup.

U četvrtak, 21. kolovoza 2014., u labinskom Starom gradu, nakon svečanog euharistijskog slavlja u crkvi Rođenja BDM,

mons. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski blagoslovio je i svečano otvorio dekanatski Pastoralni centar „Blaženi Miroslav Bulešić“. Uz mnoštvo vjernika iz labinskog i susjednih dekanata, događaju su nazočili župnik i labinski dekan preč. Milivoj Koren, staropazinski župnik vlč. Željko Zec, donedavni župnik te župe, koji je idejno i materijalno započeo i vodio uređenje pastoralnog centra te drugi svećenici.

Ako pogledamo život bl. Bulešića vidimo da je on i u svojim dnevnicima uvijek naglašavao da čovjek treba radosno živjeti svoju vjeru. Vrijeme koje nam je darovano na ovome svijetu treba proživjeti na najbolji mogući način. Naš Blaženik je svojim životom upravo to i pokazao, a Crkva je, i samim činom beatifikacije, priznala njegove vrednote te nam stoga on može biti uzor življenja. Lik i djelo našega Blaženika trebamo nastojati na svaki način ugraditi u sve pore vjerničkog i društvenog života. Otvaranjem, ovdje u Labinu, jednog centra koji nosi njegovo ime i podsjeća na tog velikana Istre i hrvatskog naroda, poziv je

svima nama da na njegovu primjeru, kao i na primjeru Isusa Krista, prepoznamo što je bit istinskih vrednota, rekao je biskup Kutleša za Radio Labin.

Vlč. Željko Zec izrazio je svoje zadovoljstvo dovršetkom i blagoslovom Pastoralnog centra u Starom Labinu. Radostan sam zbog jedne dovršene ideje, ono što smo nekada snivali, sada smo ostvarili. Uz rad, zajedništvo i napore, isplatilo se.

Pastoralni centar se proteže na prostoru od oko 120 m² i ima tri dvorane, uz popratne sadržaje. Na zidu glavne dvorane postavljena je reljef bista blaženog Miroslava Bulešića, djelo kipara Dubravka Radmana, koji je u posljednjih nekoliko godina ostvario više umjetničkih djela za više istarskih župa.

Uređenje Pastoralnog centra započelo je 2007. godine, a svečanim blagoslovom i postavljanjem reljefa Blaženika okrunjena su nastojanja kako vlč. Zeca tako i sadašnjeg župnika preč. Korena, te svih vjernika ove župe koji su u taj projekt ugradili dio sebe.

Mladi za nova duhovna zvanja na Bulešićevu Grobu

Usubotu, 10. svibnja 2014., u Svetvinčentu je, povodom 51. Svjetskog dana molitve za duhovna zvanja održano hodočašće i molitveno bdijenje uoči Nedjelje Dobrog Pastira. Organizator je Vijeće za zvanja Porečke i Pulske biskupije na čelu sa preč. Rikardom Lekajem. Geslo susreta je bilo „Mladi za nova duhovna zvanja“ Skupine mladih su tijekom dana pješatile - hodočastile prema Svetvinčentu iz raznih dijelova biskupije.

Okupljanje je bilo u župnoj crkvi Uznesenja BDM, u kojoj se nalazi grob bl. Miroslava Bulešića. Prije večernje mise program su animirali članovi Katoličke udruge radnici Milosrdnog Isusa. Uslijedilo je misno slavlje i klanjanje pred Presvetim Oltarski Sakramentom koje je predvodio biskup u miru mons. Ivan Milovan.

Biskup je na početku izrazio dobrodošlicu hodočasnici i svima okupljenima, na ovo sveto mjesto gdje se čuvaju zemni ostaci blaženika, svećenika mučenika, dobrog pastira Crkve, blaženog Miroslava.

Crkva je stara 2000 godina, ali Crkva je i mlada, ima u sebi čudesnu moć regeneriranja. Božjom snagom Duha Svetoga može uvijek iznova rađati ličnosti poput Majke Terezije, Ivana Pavla II., blaženog Miroslava Bulešića i drugih. Biskup se nadalje osvrnuo na kanonizaciju dvojice

papa te podsjetio na to koliko je Bog preko njih djelovao. Papa Ivan XXIII govorio je da je potrebno otvoriti vrata i prozore na zgradi crkve da novi vjetar propuše instituciju, podsjetio je biskup, te naglasio da je sv. Ivan XXIII., poslušna nadahnuću Duha Svetoga započeo Koncil i ne sluteći što će to značiti za Crkvu, da će to biti jedno novo proljeće Crkve. Nebrojene su i intuicije Ivana Pavla II., rekao je biskup, a u ovoj prigodi rado ćemo se prisjetiti Svjetskog susreta mladih i netom održanog, dosad najvećeg Susreta hrvatske katoličke mladeži u Dubrovniku. Ti su susreti dokaz da Crkva privlači, Crkva je znak nečega novoga i Božjega u svijetu, rekao je mons. Milovan.

U slučaju dvojice papa živa je vjera othranjena odmalena u obitelji, rekao je biskup naglašavajući važnost vjerničkog obiteljskog ozračja. Spomenuo je i bl. Mira te podsjetio kako je njega kao ozbiljnog i bistrog mladića, poniknulog iz vjerničke obitelji primijetio njegov tadašnji župnik. Dvojica papa prihvatili su službu papinstva, ali ranije i sam svećenički poziv jer su čuli poziv i odazvali se, poslušni pozivu Duha. I bl. Miro primjer je jednog lijepog spontanog duhovnog zvanja koje je ovdje u našim okolnostima izraslo i sazrelo sve do najveće kršćanke zrelosti. No da bi duhovno zvanje izraslo, osim početne simpatije,

potrebno je uložiti i osobni napor, i pomoć svećenika duhovnika, trajno nastojanje, jedna zrela škola vjere, duhovno obrezivanje loze, ispovijed, pričest, askeza, i sve drugo što je dio puta duhovnog sazrijevanja.

Na početku svakog duhovnog poziva je vjera i osobni susret s Kristom, osjećaj da nas Krist zove, možda kroz neki poseban primjer, zatim rođenje odluke u srcu, spremnost na prihvaćanje tog poziva i ustrajnost u tom prihvaćanju. Imati dobrih svećenika je milost, rekao je biskup te pozvao nazočne da se uključe u molitvu da nam Bog po zagovoru bl. Bulešića i Majke Božje podari novih duhovnih zvanja.

Biskup Milovan predvodi molitveno bdjenje

Blagoslovljena kapelica bl. Miroslava Bulešića u njegovom rodnom selu

U subotu, 23. kolovoza 2014., u predvečerje, uoči 67. obljetnice mučeništva bl. Miroslava Bulešića u njegovom rodnom selu Čabrunići, mons. Ivan Milovan, biskup u miru, blagoslovio je novu kapelicu Blaženiku u čast. Svečanosti su, uz mještane i rodbinu Blaženika, nazočili vjernici iz susjednih župa te njegovi štovatelji iz raznih krajeva.

Kapelice nas pozivaju na molitvu, a kapelica, poput ove nas podsjeća da su sveti ljudi među nama, koji su se odlučili za svetost. Život bl. Miroslava dokaz je da je to moguće. Neka ova kapelica bude na duhovni rast žiteljima ovog sela, ali i svima onima koji ovamo budu dolazili kao hodočašnici, rekao je župnik, vlč. Darko Zgrablić te najavio kako će se svake godine 13. svibnja, o blagdanu Gospe Fatimske pored te kapelice slaviti sveta misa u spomen rođenja bl. Miroslava.

Okupljenima se tada obratio g. Ivan Milovan, mještаниn sela Čabrunići i član odbora za gradnju, koji je okupljenom mnoštvu predstavio tijek radova i izvođače. Osim prilozima mještana, kapeli-

ca je podignuta i donacijama štovatelja bl. Miroslava Bulešića, a mnogi su osim novca darovali svoj rad.

Autor projekta je arhitekt Branko Orbanic iz Žminja, a kapelicu je izgradio Dušan Buršić iz Čabrunići. Ova je kapelica plod želje i zalaganja mnogih i kao takva vidljivi je znak zajedništva koje nadilazi ove prostore. Autor projekta je, nakon obrazloženja tehničkih detalja projekta i izgradnje, te najave da će niša u kapelici biti osvjetljena, izrazio nadu da će ova kapelica podsjećati na blaženstvo koje predstavlja i poticati na molitvu.

U nastavku je župnik, vlč. Darko Zgrablić, uz pratnju gitare izveo prigodnu skladbu „Molitva“ autora Izidora Poljaka, čiji je tekst bl. Bulešić zapisao u svome dnevniku.

Nakon pozdrava rodbini Blaženika, okupljenim mještanima, kleru i čelništvu Općine Svetvinčenat, mons. Ivan Milovan je naglasio kako je ta kapelica „bila naš dug Blaženiku koji je naš ponos, uzor i duhovna veličina koja poziva na nasljeđivanje“. Govoreći o kapelici biskup je naglasio kako vertikalna križa predstav-

lja don Mira koji je doista bio moralna vertikalna društva svoga vremena u svim okruženjima gdje je djelovao, a horizontalni krak simbolično prikazuje širinu njegova srca koju je iskazivao prema svima koji su bili potrebni pomoći. Zahvaljujući snazi koju je nalazio u vjeri, bl. Bulešić je živio blaženstva, sve do „Blaženi progonjeni zbog pravednosti, jer njihovo je Kraljevstvo Nebesko“. Neka nam u ovom vremenu, kada uklanjanje Božjih zapovijedi dovodi do urušavanja društva, zagovor bl. Bulešića udijeli snage da slijedimo Kristov put Istine, da spoznamo njegovu Dobrotu i Ljubav, te da poput njega živimo u vertikalni odnos s Bogom a u horizontalni širinu srca u odnosu prema bližnjima.

U nastavku se zahvalama u ime obitelji Blaženika nazočnima obratio najmlađi brat Josip Bulešić, koji sa suprugom živi u Blaženikovo rodnoj kući, te je posebno naglasio zahvalnost svima koji su uložili svoj trud u nastojanja da Miroslav Bulešić bude doveden na čast oltara. (G. Krizman)

Vlč. I. Jakovljević, gosp. J. Bulešić, biskup I. Milovan, mons. V. Milovan

PROPOVIJED NADBISKUPA IVANA DEVČIĆA

Draga braćo i sestre!

1. Na izmaku ove 21. nedjelje u crkvenoj godini okupili smo se Bogu zahvaliti za mučeničku smrt svećenika Miroslava Bulešića, sina ove župe, i nadahnuti se primjerom njegove vjerničke i svećeničke vjernosti i dosljednosti. Činimo to pod dojmom samoga mjesta u kojemu se ovo sveto slavlje odvija.

Ovdje je, naime, bl. Miroslav rođen i kršten, tu je odrastao i sazrijevao ne samo fizički i psihički nego i kao vjernik. Ovdje je prvi put osjetio svećenički poziv i odavde je krenuo u sjemenište. Ovdje je, kao sjemeništarc, dolazio na praznike, a kad je došlo vrijeme u ovoj je župnoj crkvi zaređen za đakona i svećenika i u njoj je Bogu prikazao svoju prvu misu. Ovamo je navraćao i kao svećenik i ovdje su, nakon Lanišća, gdje je ubijen, njegovi posmrtni ostatci našli svoje posljednje počivalište. Drugim riječima, ovdje je posijano sjeme vjere koje će uroditi plodom mučeništva, najprije u dosljednom življenju prema vjeri u kušnjama svakodnevnog života, a zatim, kad je Gospodin to tražio, i žrtvom vlastitog života koju je blaženi Miroslav prihvatio i prikazao bez mržnje prema svojim ubojicama, ispunivši tako riječi iz svoje duhovne oporuke: „Moja osveta je oprost.“

2. A u dublje razumijevanje kršćanskoga mučeništva uvodi nas, braćo i sestre, Božja riječ koja nam je u ovoj prigodi naviještena. Ona nam omogućava da se oslobodimo ljudskoga gledanja na mučeništvo, koje je posve različito od toga kako ga gleda Bog. Iz ljudske perspektive, mučeništvo je nesreća, kazna, propast, a iz Božje pobjeda Božje milosti nad ljudskom slabosti i posljedica nasljedovanja Krista i duboke povezanosti s njim koji je, kako smo čuli, rekao: „Ako su mene progonili, i vas će progoniti“ (Iv 15, 20). Dok bezbožnici ostaju u neznanju odakle snaga mučenicima, odakle im tolika spremnost za prihvaćanje i podnošenje najtežih muka, oni koji tu stvarnost promatraju u svjetlu Božje riječi znaju da snagu daje vjera u Isusa Krista. Poslušajmo o tome još jednom sv. Ivana: „I ovo je pobjeda što pobijedi svijet: vjera naša. Ta

tko to pobjeđuje svijet, ako ne onaj tko vjeruje da je Isus Sin Božji“ (1 Iv 5, 4-5). Dakle, vjerom u Isusa Krista sveti su mučenici – među njima i blaženi Miroslav – pobijedili sve kušnje i ostali do kraja čvrsti i nepokolebljivi u opredijeljenosti za Krista, svjesni da se onima koji vjeruju smrću život mijenja, a ne oduzima.

3. Oni od vas, braćo i sestre, koji su danas već bili na misi, slušali su o toj vjeri koja pobjeđuje svijet u evanđelju današnje nedjelje, koje govori o događaju u Cezareji Filipovoj, gdje je Petar prvi priznao i u ime svoje i svojih drugova ispovjedio da je Isus Krist Sin Božji, na što mu je Isus odgovorio: „Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima“ (Mt 16, 16-17). Netom smo rekli da mučenici pobjeđuju vjerom u Isusa Krista, a sada čujemo da je ta vjera dar Božji, kojim Bog čovjeka prosvjetljuje i jača. U mučenicima dakle sam Bog pobjeđuje!

Prisjetimo se također da je danas i blagdan sv. Bartola, koji je u evanđeljima nazvan Natanaelom. Njega je apostol Filip doveo do Isusa. Natanael, odnosno Bartol, isprva je odbojno reagirao na Filipov poziv: „Dodi i vidi.“ Bio je naime uvjeren da iz Nazareta, odakle, prema Filipovim riječima, dolazi Isus, ništa dobro ne može doći. Ali se na koncu ipak predomislio i pošao vidjeti Isusa koji ga je, čim je pred njega stupio, tako zahvatio da je Natanael odmah potvrdio i ispovjedio: „Učitelju, ti si Sin Božji! Ti kralj si Izraelov!“ (Iv 1, 48). A to je ono isto što je i Petar, poučen od Oca nebeskog, ispovjedio u Cezareji Filipovoj.

4. I u Natanaelovu se slučaju, kako vidimo, pokazuje kako je vjera, kojom mučenici pobjeđuju sve kušnje i protivštine te ostaju Bogu vjerni sve do smrti, Božji dar, dar Oca i Sina koji po Duhu Svetom rasvjetljuju čovjekovo srce. Ali uočavamo još nešto što u prvome slučaju, onom kad je Petar ispovjedio vjeru u Isusa Sina Božjega, nismo vidjeli. To je posredovanje ljudi. Natanaela je do Isusa doveo Filip, prepustivši zatim Isusu da učini svoje. Slično Ivan Krstitelj pokazuje Isusa svojim učenicima, predstavljajući

im ga kao Jaganjca Božjeg koji oduzima grijehe svijeta, na što neki od njih polaze za Isusom te zatim, budući da su ga bolje upoznali i povjerovali u njega, pozivaju svoju braću i drugove da dođu i sami ga upoznaju. Tako vidimo da je za prihvaćanje vjere u Isusa Krista, a time i za mučeništvo radi vjere, uz nutarnje rasvjetljenje i pouku Oca i Sina i Duha Svetoga, potrebno i posredovanje ljudi, onih ljudi koji su već upoznali Isusa i povjerovali mu. U tom smislu vjera je sveta predaja, sveta tradicija, nešto što jedni predaju drugima: roditelji djeci, djeca opet svojoj djeci itd., ili brat bratu, npr. Andrija Petru, odnosno prijatelj prijatelju, kao Filip Natanaelu, ili učitelj učenicima, poput Ivana Krstitelja koji svoje učenike šalje Isusu. Bog je htio da ljudi surađuju u prenošenju vjere u njegovu Jedinorođenoga Sina i našeg Spasitelja, koju on iznutra budi u ljudskim srcima, a mi tome svojom riječju i još više primjerom vjerničkog života dajemo izvana važan poticaj. Bog nas, dakle, hoće za svoje suradnike, što trebamo smatrati najvećom čašću, ali i svetom obvezom.

5. To, braćo i sestre, znači da nijedan svetac ili mučenik za vjeru nije čisti samoproizvod. To vrijedi i za našega blaženog Miroslava. Ni on ne bi postao to što je postao, tj. mučenik vjere, bez Božje prosvjetljujuće i okrepljujuće milosti, one milosti pomoću koje je Petar prvi ispovjedio vjeru u Isusa Krista i na koncu za nju umro, a Natanael radije dopustio da mu oderu kožu nego da postane nevjerran. Tako je postupio i blaženi Bulešić i svaki koji za kršćansku vjeru umire. Sve mu prethodi Božji dar vjere. Taj nam dar Bog daje unutarnjim rasvjetljenjem Duha Svetoga, ali i primjerom samog Isusa Krista, svjedoka vjernoga, koji se slobodno dao razapeti kako bi nam ponovno vratio vjeru u Boga. A pritom on nije proklinjao svoje mučitelje nego je za njih molio. Svi su kršćanski mučenici, pa tako i blaženi Miroslav, prihvaćali i podnosili mučeništvo slijedeći primjer svog Učitelja Isusa Krista, kojega crkvena liturgija naziva Kraljem mučenika.

6. Ali, kako smo vidjeli, svaki mučenik za svoju spremnost na mučeništvo

zahvaljuje i onima koji su mu pomogli upoznati Isusa Krista i povjerovati u njega. Bog hoće, kako smo rekli, da se vjera prenosi na druge putem onih koji već vjeruju, bilo da je riječ o pojedincima ili o zajednici vjernika. Tako su roditelji blaženoga Miroslava, ova župna zajednica na čelu sa svojim pastirima, sjemenišni poglavari i njegovi prijatelji te duhovni vođe pomogli mladom Miroslavu otkriti Isusa Krista i postupno mu se posve povjeriti i predati. Zato smo večeras, dok zahvaljujemo Bogu, dužni zahvaliti i obitelji blaženoga Miroslava i cijeloj ovoj župnoj zajednici, kao i tolikim drugima koji su ga duže ili kraće vrijeme pratili na njegovu kratkom životnom putu. Bez žive vjere onih koji su ga rodili, uz koje je odrastao i koji su mu pomagali svojim molitvama, žrtvama i posebno vjerničkim primjerom, mladi Miroslav vjerojatno ne bi stekao palmu mučeništva. Vjera Crkve rađa svece i mučenike! Zbog toga svatko od vas članova ove župne zajednice, u kojoj je mladi Miroslav stasao u gorostas vjere, može s pravom biti ispunjen svetim ponosom. Ali pritom ne smijete zaboraviti ispitati se je li vaša vjera i danas takva da može uroditi plodovima svetosti i, ako treba, mučeništva. Je li ona poput svjetionika, koji je siguran orijentir svima, posebno mladima, na uzburkanoj pučini današnjeg materijalističkog vremena? Sveci i mučenici koje je rodila najbolji su pokazatelji živost vjere neke crkvene zajednice, kao i cijele Crkve.

7. Dakako, Bog nas je, braćo i sestre, stvorio slobodnima i zbog toga se možemo oduprijeti poticajima njegova Duha, kao i zanemariti primjer našega Gospodina Isusa Krista i svih onih koji ga u vjeri slijede i za nju, prema njegovu primjeru, trpe i umiru. Na sve se to možemo oglušiti. Mnogi tako i čine. Kaže se da ima takvih koji ne bi povjerovali ni da Krist siđe s križa. Do te mjere čovjek može ustrajati u nevjeri, što se može objasniti samo misterijem ljudske slobode. Bog nas je stvorio slobodnima i time svakom njegovu sudbinu stavio u vlastite ruke. To nam, međutim, ne smije biti izgovor da se odrekemo vjerničkog svjedočenja. Nikad ne znamo kako može na nekoga tko nema vjere djelovati susret s autentičnim vjernikom. Posebno je u tom smislu danas važno da mi stariji pružamo svjedočanstva prave vjere mladima koji traže smisao svoga života, ali su pritom vrlo kritični u pogledu onoga što

Mons. D. Kutleša, mons. I. Devčić, mons. I. Milovan

im se s bilo koje strane nudi kao smisao. Ona vjerodostojnost kojom je Natanael oduševio Isusa pri njihovu prvom susretu bila je i ostala uvijek važna. Ugledavši Natanaela, Isus je odmah uskliknuo: „Evo istinitog Izraelca, u kome nema prijevare!“ Očito je da Isus pod „Izraelcem“ tu nije mislio samo na pripadnika židovskoga naroda nego poglavito na pripadnika izabranog Božjeg naroda, koji je u vjeri i nadi očekivao dolazak Spasitelja. Oni koji su poznavali blaženoga Bulešića za života, svjedoče o njegovoj istinitosti i vjerodostojnosti. A to proizlazi i iz njegove pisane ostavštine. To znači da je živio ono što je vjerovao. Zbog toga je

njegov primjer privlačio mnoge, a njegov apostolat bio čudesno plodonosan. Pred primjerima autentičnosti ljudi ni danas nisu ravnodušni, što je znak kako nama svećenicima tako i svakom vjerniku, posebno svakom ocu i svakoj majci, svakom vjeroučitelju i odgojitelju mladih. Stari su već govorili: „Verba movent, exempla trahunt“, tj.: „Riječi pokreću, primjeri privlače.“ Privlačimo i mi svojim vjerničkim primjerom sve koje susrećemo i s kojima živimo i radimo, kako bi i danas mnogi, zahvaljujući vjerodostojnosti naše vjere, upoznali Krista i beskompromisno ga, poput blaženoga Miroslava, nasljedovali. Neka nam naš Blaženik to izmoli. Amen.

PAPA PRIZNAO BULEŠIĆEVO MUČENIŠTVO

Mons. Jure Bogdan - postulator kauze Bl. Miroslava Bulešića

RAZGOVARAO: ALDO SINKOVIĆ

RIM Vijest o odluci Svetog Oca da se mučenik i sluga Božji Miroslav Bulešić može proglasiti blaženim i uzdignuti na čast oltara, obradovala je sve hrvatske vjernike, ali napose Istru i one koji su se godinama za to zalagali. Među njima je i rektor Papinskog hrvatskog zavoda u Rimu, mons. Jure Bogdan, koji je nakon završetka biskupijskog procesa 2004. preuzeo vodstvo postulaturne u Rimu i velikim naporom priveo je kraju. Iskoristili smo priliku za kraći razgovor o cijelom postupku, koji kao i svaka kauza nije bio bez problema. Bilo je i delikatnih trenutaka. Svi su ljudi ukorijenjeni u određeni geografski prostor i time su uvjetovani. O kauzi je mons. Bogdan više progovorio i najavio skorajšnju beatifikaciju na svetkovinu Svih svetih 1. studenoga ove godine na rimskom groblju

Campo Verano. Svećenicima i mnogobrojnim sestrama redovnicama, koje su došle na groblje, predstavio je Bulešića i razvoj procesa za njegovu beatifikaciju.

L: Monsinjore, Vi ste postulator za proglašenje blaženim sluge Božjega Miroslava Bulešića. Konačno je i Papa priznao njegovo mučeništvo. Osam ste godina radili na tome. Na koje ste sve teškoće naišli?

JURE BOGDAN: Kad me biskup Ivan Milovan zamolio da prihvatim službu postulatora, bio sam svjestan da je to posao koji zahtijeva vremena, strpljivosti i upornosti. Služba rektora Zavoda i crkve sv. Jeronima traži potpunu osobu pa je prvi problem bio vrijeme. Druga je poteškoća što sam prihvatio posao za koji se prije nisam spremao pa je treba-

lo učiti u hod. Valja dobro paziti da se ne napravi pogrešan korak. Uz redovite kontakte s Kongregacijom za proglašenje svetim, za obavljanje „tehničkih“ poslova u postupku, prvi i najteži zadatak bio je pronaći nekoga tko će napisati „poziciju“. Trebalo je na temelju svih dokumenata koji su završetkom biskupijskoga postupka stigli u nadležnu Kongregaciju u Rim i drugih dostupnih dokumenata, napisati knjigu u kojoj se opisuje život i djelo sluge Božjega, okolnosti u kojima je živio i ubijen iz mržnje prema vjeri. Trebalo je nepobitno dokazati da je don Miroslav Bulešić kršćanski mučenik. Posao pisanja pozicije prihvatio je mons. Fabijan VERAJA, svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije, umirovljeni podtajnik Kongregacije za proglašenje svetima, svjetski poznat stručnjak u ovoj materiji. Premda je u visokoj životnoj dobi, posao je uspješno

Svečana procesija u Areni

Svećenici na beatifikaciji u Areni

priveo kraju. Nakon toga kauza je krenula u redovitu proceduru.

L: Biskupijski je proces inače trajao više od 40 godina. U moje vrijeme, pedesetih godina, u Istri se nije smjelo ni spominjati njegovo ime, iako smo, preko prepričavanja, mnogo čuli o njemu. Tako da je postao neka vrsta mita. Možda se i danas u našoj domovini premalo govori o don Miroslavu Bulešiću i njegovoj poruci mladima, posebno svećenicima?

JURE BOGDAN: Od smrti sluga Božjega Miroslava Bulešića do potpisivanja dekreta o mučeništvu 20. prosinca 2012. godine, prošlo je 65 godina i nepuna tri mjeseca. Nakon mučeničke smrti nije bilo dopušteno pokopati ga u rodnome mjestu. Pokopan je na mjesnome groblju u Lanišću. Ondašnje komunističke vlasti sve su učinile kako bi se svaki spomen na njega zaboravio. Njegovu su smrt, na sramotnim sudskim procesima i u novinskim člancima i drugim medijima, prikazivali na iskrivljen način. Bogu hvala da povijest pišu događaji, a ne pobjednici. Bila su to desetljeća u kojima je u našoj zemlji i cijeloj bivšoj državi u strukturama vlasti vladala mržnja pre-

ma Crkvi. Bog ima svoje planove i načine koje ne mogu nikakve vlasti ograničiti ni uništiti. Glas o njegovu mučeništvu prenosio se tiho, od usta do usta. Uspomena na njega živjela je u srcima istarskih i drugih katolika. Prenosila se s koljena na koljeno i izvan njegove rodne biskupije. U tim okolnostima mons. Dragutin Nežić učinio je pravi herojski čin kad je već 1956. započeo biskupijski proces za kanonizaciju sluga Božjega Miroslava Bulešića. Četrdeset godina nakon njegove smrti, 24. kolovoza 1947., biskup mons. Anton Bogetić i nadbiskup Josip Pavlišić predvodili su u Svetvinčentu 1987. molitveni spomen i otkrili nadgrobnu ploču s njegovim imenom. Premda je komunistički sustav u Jugoslaviji bio već dobro uzdrman, vlasti su žestoko kritizirale ovaj postupak biskupâ. Ovo su samo neki od pokazatelja prilika u kojima je živjela Crkva u Jugoslaviji. Uspostavom neovisne hrvatske države slobodno se pristupilo izučavanju djela, nastavku i zaključenju biskupijskoga procesa za kanonizaciju. Složio bih se s Vama u ocjeni da premalo poznamo ovog vrijednog i čestitog svećenika. Držim da će godina koja je ispred nas svima nama više pomoći da upoznamo njegovu svećeničku

duhovnost, mladenački polet i kršćanske krjeposti koje je živio na herojski način.

L: Znamo da za proglašenje mučenika blaženim nisu potrebna čudesa. Je li ipak došlo zagovorom don Miroslava Bulešića do nekih prirodno neobjašnjivih pojava?

JURE BOGDAN: Katekizam Katoličke Crkve jezgrovito nam govori što Crkva drži o mučeništvu: „Mučeništvo je vrhovno svjedočanstvo dano za istinu vjere; označuje svjedočanstvo koje ide do smrti. Mučenik daje svjedočanstvo za Krista umrlog i uskrsloga, s kojim je sjedinjen ljubavlju. On podnosi smrt činom jakosti.“ (KKC br. 2473) U poslanici Rimljanima ranokršćanski mučenik sv. Ignacije Antiohijski piše: „Pustite mi da postanem hranom zvijeri. Po njima bit će mi dano da prispijem Bogu.“ U dosadašnjem postupku za beatifikaciju pozornost smo usredotočili na činjenicu mučeništva. Sada se treba dobro pripremiti za beatifikaciju. Ne toliko na ono izvanjsko što se dogodi i brzo zaboravi, nego na duhovnu pripremu. Treba dobro upoznati vrline i svećeničku duhovnost ovog mladog Božjeg čovjeka koji je živio iz vjere. On je model za nasljedovanje.

Svećenik čist, neporočna života, sinovski odan Blaženoj Djevici Mariji, čovjek Crkve, čovjek Božji.

L: U ovogodišnjem Adresaru hrvatskih rimskih studenata posvetili ste dvadesetak stranica don Miroslavu Bulešiću i na taj ga način predstavili mladim studentima i općenito hrvatskoj zajednici u Rimu. Koji su Vas razlozi vodili da to učinite upravo sada?

JURE BOGDAN: Razloga je puno zbog kojih smo ovogodišnji Hrvatski rimski adresar posvetili Bulešiću. U 2013. godini navršava se 450. godina od odluke Tridentskoga sabora o uspostavi sjemeništa. Teško je zamisliti kako bi se razvijala i kako bi apostolski Crkva djelovala od XVI. stoljeća do danas bez ustanove u kojoj se prepoznaju i njeguju klice svećeničkoga poziva, odgajaju i sazrijevaju mladići koji će obavljati svećeničku službu.

Don Miroslav je prošao dobru sjemenišnu formaciju. Njegova spremnost na mučeništvo plod je i dobrog obiteljskog i sjemenišnoga odgoja u Kopru, Gorici, Rimu (Francusko sjemenište i Lombardijsko sjemenište), kao i sveučilišnoga studija na Gregoriani. Rado je dolazio u Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima od kojega je primao i određenu novčanu potporu u vrijeme studija. To se dobro vidi iz njegova duhovnog dnevnika. Bio je talentiran, radio je na sebi. Bio je spreman učiti, stalno učiti od svoga bo-

žanskoga Učitelja, preko ljudi koje mu je Božja providnost udijelila kao poglavare, odgojitelje, učitelje i profesore. Trudio se na svim područjima kako bi se što bolje pripremio za svećeništvo. U bogatome višestoljetnome i milenijskome iskustvu, kod svećeničkih pripravnika Crkva polaže veliku pozornost na ljudsku, duhovnu, pastoralnu i svećeničku formaciju. Četiri su to stožera na kojima počiva dobar odgoj u sjemeništima. Ni u jednome se ne smije pretjerati na štetu drugoga, ali ni uzmanjkati. To uvelike ovisi od odgojitelja u sjemeništima i profesora na teologijama i fakultetima. S druge strane, odgajnik koji je spreman učiti, svjestan je da je Bog onaj koji svojom milošću sve zalijeva i čini da uzraste. I tako su se mnogi vinuli visoko do vrhunaca svetosti, kao i naš budući blaženik. Ako su mogli toliki, ako je mogao sluga Božji Bulešić, zašto to ne bi mogli i današnji brojni hrvatski studenti i studentice u Rimu? A i Ti koji ovo čitaš?

Sveti Otac Benedikt XVI. proglasio je Godinu vjere koja je upravo u tijeku. Nema dobroga svećenika, katoličkoga laika, nema svetosti, bez iskrene djetinje vjere, povjerenja u Boga. Vjera je nezaluzeni dar, milost. Ako li čovjek ne surađuje s Božjom milošću, ne hrani svoju vjeru, može ju izgubiti. Ako li surađuje s Bogom u vjeri, spreman je biti svjedok u svim okolnostima i sredinama, u zgodno i nezgodno vrijeme. Bog ga krijepi. Zahvalni smo Svetome Ocu što ćemo u Godini vjere dobiti novoga blaženika koji

svojom vjerom neodoljivo privlači i sve nas poziva na radikalno nasljedovanje božanskoga Učitelja.

L: Kao postulatur stekli ste veliko iskustvo u komuniciranju s Kongregacijom za proglašenje svetaca. Hoćete li nastaviti raditi i na proglašenju svetim don Miroslava Bulešića?

JURE BOGDAN: Dok mi prilike budu dopuštale, spreman sam i dalje davati svoj doprinos za proslavu na oltaru sluga Božjega Miroslava Bulešića. Ovom prigodom želio bih zahvaliti na povjerenju umirovljenome biskupu mons. Ivanu Milovanu koji mi je povjerio službu postulatura. Kad sam prihvatio, stalno me u tome podržavao. Živo se zanimao za kauzu. Isto tako i mons. Vjekoslav Milovan, vicepostulator, i mnogi drugi iz Istre i drugih dijelova naše domovine. Rektori lombardijskoga i francuskoga sjemeništa u Rimu ponosni su da će njihov pitomac biti proglašen blaženim. Više hrvatskih ljudi u Rimu sve ovo vrijeme pokazivalo je interes za kauzu. Današnji rezidencijalni porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša od svoga imenovanja za biskupa živo se zanima za kauzu i isto me tako podržavao na svim razinama. Otkako je biskup, nijedan susret ili telefonski razgovor nije prošao bez Bulešića. Hvala obojici biskupa na svesrdnoj podršci. Hvala i svima ostalima. Lakše je raditi i truditi se kad znadete da iza sebe imate biskupa koji Vas prati i podržava.

Kard. J. Bozanić, kard. A. Amato, mons. J. Bogdan, mons. D. Kutleša, mons. I. Devčić

PULA - OBLJEŽENA 94. OBLJETNICA ROĐENJA

U kapeli Milosrdnog Isusa obilježen rođendan bl. Miroslava Bulešića

U utorak, 13. svibnja 2014., o blagdanu Gospe Fatimske te u prigodi 94. obljetnice rođenja bl. Miroslava Bulešića, u pulskoj kapeli Milosrdnog Isusa svečano je postavljena slika Blaženika i djelić košulje koju je nosio u trenutku mučeništva. Misno slavlje je predvodio generalni vikar, mons. Vilim Grbac u zajedništvu sa dijecezanskim postulatom kauze mons. Vjekoslavom Milovanom, pulskim dekanom preč. Milanom Mužinom te drugim pulskim svećenicima.

Blaženikova spremnost na žrtvu u obrani vjere stalni je poziv svakome od nas da idemo putem kršćanske svetosti, rekao je u uvodnom pozdravu mons. Milovan te pojasnio da se radi o djeliću Blaženikove košulje koju je nosio u trenutku kada je ubijen.

Danas, osim što je rođendan bl. Bulešića, koji je rođen 13. svibnja 1920. godine, obilježavamo i obljetnicu prvog ukazanja Majke Božje u Fatimi, koje se dogodilo 13. svibnja 1917. godine, rekao je mons. Grbac na početku homilije. Fatimsko ukazanje dogodilo se u vrijeme Prvog Svjetskog rata, u vrijeme velikog beznađa, kada su milijuni ljudi ginuli po bojištima, a još više njih od zaraznih bolesti. Majka Božja ukazala se djeci i bit njezine poruke bio je poziv na obraćenje. U tom izvanredno teškom vremenu ratnih strahota BDM poziva na obraćenje, na promjenu života. To je poruka koja i nama danas govori, poziv je to na molitvu, na promjenu života. I današnje je vrijeme teško, i često izgleda beznadno, no poruka Gospe Fatimske poziva nas da se zapitamo „što ja mogu učiniti da to vrijeme bude drugačije, da se dogodi neka promjena na bolje?“.

I Bulešićevo vrijeme je bilo teško; nije bilo lako vjernicima, a posebno je bilo teško svećenicima. Što je Bulešić činio? Činio je ono što je mogao u tome času, činio je onoliko koliko je mogao. Odgovorio je na izazove vremena svojom odgovornošću. Shvatio je svoje poslanje župnika i svećenika izuzetno odgovorno, nije došao na župu samo komotno provesti župnički život, nego je došao služiti čovjeku. Zato je imao vremena i za nemoćne, borio se za one koji su bili u zatvoru, komunicirao je sa svim mogućim režimima za dobro čovjeka. Iz njegova se životopisa vidi da je bio osoba dosljedna svome poslanju, i kao takav je smetao svim režimima i svi su ga optu-

živali da surađuje sa njihovim neprijateljima, a on je samo vršio svoj svećenički poziv, samo je služio čovjeku, svakome čovjeku, bez obzira na bilo kakvu pripadnost. Bulešića su nagovarali da ode, da se skloni u Italiju, ali nije to učinio, ostao je rekavši 'meni je mjesto ovdje, ovdje gdje su ljudi kojima ja služim'. Službu odgojitelja u Pazinu prihvatio je iz poslušnosti iako bi radije bio ostao na župi, misleći kako bi u župi više koristio.

Osvrćući se na dnevna čitanja iz Djela apostolskih koja govore kako su prvi kršćani, nakon kamenovanja sv. Stjepana prvomučenika, nastavili propovijedati, tako ni Bulešića nisu zaustavila ni zastrašivanja ni druge poteškoće. Nije mu to bio razlog ili izgovor da ne vrši svoje poslanje. Postao je tajnik Zbora sv. Pavla sa željom da ujedini istarsko svećenstvo koje je tada bilo podijeljeno u dvije biskupije i da pokuša komunicirati sa vlastima, kakve god one bile, za dobro Crkve. Zauzimao se za vjeronauk u školama, smatrajući da se na taj način itekako može naviještati Radosnu vijest. Ta njegova hrabrost vodila ga je i kada je u Buzetu stao pred svetojhranište da ga zaštiti od napadača. Jednako tako je postupio i u Lanišću kada je iz župnog ureda izašao pred napadače. A isto je tako postupio i u crkvi, prije toga, gdje je, dok su vani bijesno napadali crkvu i one koji su je branili, tješio i hrabrio djecu, činio je ono što mu je bio moguće u tome času.

Upravo to je uzor postavljen pred nas, to je ono po čemu smo pozvani slijediti bl. Miroslava Bulešića, i neka nas ova slika i ovaj isječak tkanine upravo na to podsjećaju, i kada budemo zastali pred slikom neće biti samo zato da počastimo jedan prerano prekinut mladi život, nego će to biti sa nakanom da vidimo što mi možemo od njega uzeti za svoj život, po čemu ćemo mi biti bolji ljudi i bolji kršćani, istaknuo je mons. Grbac. Bulešićeva prolivena krv mora nas danas podsjetiti da smo uvijek pozvani činiti dobro, da smo uvijek pozvani živjeti za prave istinske vrijednosti. Poštenje, pravednost, miroljubivost i požrtvornost nikada ne mogu biti alternativa za nas, mi trebamo uvijek biti oni koji se opredjeljuju za dobro i da na taj način gradimo i izgrađujemo svijet oko nas. Osvrćući se na dnevno evanđelje propovjednik je naglasio kako Isusovi suvremenici nisu htjeli vjerovati Isusu jer bi to značilo da moraju promijeniti nešto na sebi. No, nastavio je mons. Grbac, Isus kaže „Djela što ih

ja činim u ime Oca svoga ona svjedoče za mene.“, to je poruka za nas danas, jer ni uz najljepše riječi ni nama danas mnogi ne vjeruju, pa smo stoga pozvani svoje svjedočanstvo pokazati poštenim i pravednim životom, obiteljima otvorenim životu, složnim obiteljima, gdje se cijeni požrtvornost, skromnost i jednostavnost. To je za svakoga od nas ispit savjesti, hoće li iza nas ostati takva djela, naglasio je propovjednik.

Podsjetivši na evanđelje Nedjelje Dobroga Pastira mons. Grbac je naglasio kako je bl. Bulešić bio dobar pastir, on je poznavao sve svoje župljane i svaki mu je bio važan i nikoga nije zanemario. Nisu pastiri samo svećenici i biskupi, svaki otac, i svaka majka je pastir, ili dobar ili loš, svaki odgojitelj također, svaki onaj koji je odgovoran ne samo za sebe nego i za druge je dobar ili loš pastir. Možemo li mi danas sebe vidjeti kao dobre pastire, koji po uzoru na Krista poznaju svoje bližnje, brinu se za njih, zapitao se propovjednik. Možemo li zamisliti sebe kao dobre pastire koji će nešto pokrenuti, koji će činiti dobro, koji će biti dobar primjer drugima oko sebe, koji će nastojati svoje bližnje ohrabriti? Takav je bio Miroslav Bulešić za koga se nadamo da ćemo doživjeti i proglašenje svetim. Neka nas njegova slika i ovaj djelić košulje uvijek podsjećaju da smo pozvani živjeti jedni za druge, da smo pozvani svjedočiti svoju vjeru, živjeti kršćanska načela neovisno o tome jesu li ili nisu u modnom trendu nekih svjetovnih mjerila, i neka nam ta nastojanja budu put do Života Vječnoga, zaključio je propovjednik.

Misno slavlje klavirskom je glazbom pratio pulski kantautor Bruno Krajcar, koji je na prikazanju izveo svoju skladbu komponiranu za prigodu beatifikacije „Svjedok vjere Miroslav Bulešić“. Komadić tkanine Blaženikove košulje kojeg je poklonio Sestrama Milosrdnog Isusa za njihovu kapelu u Domu sv. Polikarpa, g. Krajcar je naslijedio od svog pokojnoj strica, vlč. Ivana Krajcara. Osim tkanine ispod slike Blaženika stavljen je vlastoručni zapis pok. vlč. Krajcara „Okrvavljena košulja. Moći mučenika svećenika Mire Bulešića, † 24.08.1947., Ivan Krajcar“.

Na kraju misnoga slavlja sliku je na zid prenio mons. Vjekoslav Milovan, a zaključilo se molitvom Blaženiku. Završne zahvale izrekla je s. Jaira Udovičić, predstojnica pulske kuće sestara Milosrdnog Isusa.

PODSJETNIK NA VAŽNIJE DATUME IZ ŽIVOTA BL. MIROSLAVA BULEŠIĆA

Opširniji podaci o naznačenom događaju ili službi Miroslava Bulešića mogu se naći u knjigama:

- Fabijan VERAJA, Miroslav Bulešić, svećenik i mučenik, znakoviti lik moderne povijesti Istre, Poreč 2013.
- Vjekoslav MILOVAN, Miroslav Bulešić, svjedok Kristov, Pula 2006.

VELJAČA:

- 12. II. 1947.: vlč. M. Bulešić razriješen službe upravitelja župe Kanfanar i trajno se nastanio u Pazinskom sjemeništu.
- 12. II. 2013. Državno Tajništvo Svete Stolice priopćilo je da je Sveti Otac Benedikt XVI. dopustio da se obred proglašenja blaženim sluge Božjega Miroslava Bulešića obavi u Porečkoj i Pulskoj biskupiji u subotu, 28. rujna 2013. godine.

OŽUJAK:

- 28. III. 2000.: porečki i pulski biskup Ivan Milovan uspostavio biskupijsko sudište u Poreču za kauzu vlč. Miroslava Bulešića;
- 28. III.-4. IV. 1943.: bl. Miroslav obavio je duhovne vježbe za svećeničko ređenje u samostanu Benediktinaca pri bazilici sv. Pavla izvan zidina u Rimu.

TRAVANJ:

- 11. IV. 1943.: vlč. M. Bulešić zaređen je za svećenika u Svetvinčentu;
- 11. IV. 2003.: preneseni zemni ostaci bl. Miroslava s groblja u župnu crkvu u Svetvinčentu;
- 23. IV. 1945. Bl. Miroslav napisao je Duhovni testament („Moja osveta je oprost“)
- 24. IV. 1956.: otvoren Biskupijski proces u kauzi za kanonizaciju (biskup D. Nežić);
- 26. IV. 1943.: bl. Miroslav slavio je Mladu misu u Svetvinčentu.

SVIBANJ:

- 13. V. 1920.: bl. Miroslav Bulešić je rođen u Čabrunićima, župa Svetvinčenat;
- 23. V. 1920.: bl. Miroslav je kršten u crkvi sv. Franje u Juršićima.

LIPANJ:

- God. 1939.: bl. Miroslav je završio licej i položio veliku maturu u sjemeništu u Kopru;
- 26. VI. 1947.: na zasjedanju Istarskih svećenika usprotivio se angažiranju svećenika u tzv. „petogodišnjem planu“;

KOLOVOZ:

- 19. VIII. 1947.: bl. Miroslav prati mons. J. Ukmara na krizmu u Tinjan, no krizma je bila zapriječena;
- 23. VIII. 1947.: bl. Miroslav suprotstavlja se nasilnicima u crkvi u Buzetu koji su spriječili krizmu. Svojim tijelom je štutio Presveti Oltarski Sakrament da ne bude oskvrnjen od strane nasilnika. Popodne istog dana bl. Miroslav je propovijedao na krizmi u Črnci;

- 24. VIII. 1947.: bl. Miroslava komunisti su ubili (zaklali) u župnoj kući u Lanišću;

- 26. VIII. 1947.: bl. Miroslav je pokopan u Lanišću, budući da komunističke vlasti nisu dozvolile da se sprovede s ukopnim obredima obavi u njegovoj rodnoj župi Svetvinčenat;

- 24. VIII. 1987.: svečana proslava 40. obljetnice mučeništva bl. Miroslava u Svetvinčentu;

- 24. VIII. 1997.: svečana proslava 50. obljetnice mučeništva bl. Miroslava u Svetvinčentu;

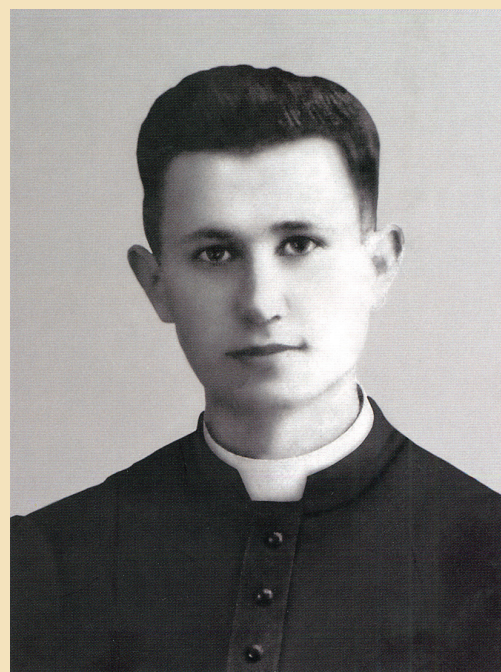
- 24. VIII. 1998.: biskup Ivan Milovana imenovao mons. dr. Vjekoslava Milovana postulatorom u kauzi sl. Božjeg Miroslava Bulešića;

- 24. VIII. 2007.: svečana proslava 60. obljetnice mučeništva bl. Miroslava u Svetvinčentu i Lanišću.

RUJAN:

- 6. IX. 1942.: bl. Miroslav je bio zaređen za subđakona u Poreču. Prije ređenja je imao duhovne vježbe u samostanu u Dajli.

- 11. IX. 2004.: pod predsjedanjem biskupa Ivana Milovana u Poreču je zaključen biskupijski postupak za proglašenje sluga Božjeg Miroslava Bulešića blaženim;

- 18. IX. 1943.: biskup R. Radossi šalje bl. Miroslava na ispomoć u župu Baderna (od 1. 11. 1943. imenovan upraviteljem iste župe);

- Početkom rujna god. 1946.: bl. Miroslav posjetio je nadbiskupa A. Stepinca u Zagrebu.

- 28. IX. 2013.: vlč. Miroslav Bulešić u pulskoj Areni proglašen blaženim.

LISTOPAD:

- 6. X. 1928.: bl. Miroslav primio je sakrament sv. Potvrde;

- 8. X. 1939.: bl. Miroslav započeo je studij bogoslovlja u Gorici;

- 9. – 12. X. 1942.: bl. Miroslav je obavio duhovne vježbe za đakonat u samostanu Franjevac konventualaca u Puli;

- 14. X. 1945.: bl. Miroslav premješten je u župu Kanfanar;

- 25. X. 1942.: bl. Miroslav zaređen je za đakona u Svetvinčentu.

STUDENI:

- 1. XI. 1943.: bl. Miroslav preuzeo je službu upravitelja župe Baderna;

- 11. XI. 1939.: nastavlja studij bogoslovlja na sveučilištu Gregoriana u Rimu i živi u Francuskom sjemeništu. Školske godine 1940.-1941. prelazi u Zavod Lombardo i ostaje do kraja školovanja u Rimu (srpnja 1943.).

PROSINAC:

- 20. XII. 2012.: papa Benedikt XVI. odobrio je Kongregaciji za kauze svetih da proglasi dekret kojim se priznaje Miroslava Bulešića mučenikom, „in odium fidei“.

BLAŽENOM MIROSLAVU BULEŠIĆU

Palmina grano, ti s rajskih visina
pozdravljaš mili nam zemaljski dom.
Zoveš nas tamo gdje Božanskog sina
Djevica nosi u naručju svom.

Ljubavi Božje, i vjere, i nade
Miroslav svjedok je k blaženstvu zvan.
Svećenik vijekom, on vodi nas k Ocu,
tamo gdje svakom je pripravan stan.

Blaženi Miro, na Petrovoj lađi
krvlju si branio zavjet naš svet.
Molitvi tvojoj pred Kristom u slavi
danas se utječe kršćanski svijet.

Potvrde svete ti darove štitiš,
Duha i Istine milosni dar.
Blaženi Miro, o podaj nam snage:
Božanske ljubavi čuvaj nam žar!

Blaženi Miro, o podaj nam snage:
Božanske ljubavi čuvaj nam žar!

Daniel Načinović

Doprinosi za rad postulature mogu se uplatiti na
žiro račun POREČKE I PULSKE BISKUPIJE
IBAN: HR3323600001101478135
ZAGREBAČKA BANKA,
SVRHA DOZNAKE: ZA POSTULATUR

Bista bl. Miroslava Bulešića u Lanišću

Nastojao sam prikazati radost i ljepotu Mirove duše, jer sam, čitajući o njemu i njegove zapise, shvatio kako je bio upravo “posuda milosti”. Mirov lik ima upućen pogled prema dolje kako bi svatko tko mu se približi mogao zajedno s njim ponizno reći “Oče budi volja tvoja”.

Autor biste, akademski kipar Tomislav Kršnjavi